

DISPOZIȚIE

privind aprobarea schemei de ajutor de stat și de minimis denumită „Trecerea de la idee la piață - sprijin pentru IMM ” aferentă Acțiunii 3: Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă din cadrul Programului Regiunea Centru 2021-2027

Văzând Referatul nr. 34095 / 13.09.2024, întocmit de către domnul Ioan Levițchi – Director Departament Politici Regionale în cadrul ADR Centru prin care se propune aprobarea Schemei de ajutor de stat și de minimis denumită "Trecerea de la idee la piață - sprijin pentru IMM " aferentă Acțiunii 3: Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă din cadrul Programului Regiunea Centru 2021-2027.

Având în vedere:

- prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă cu modificările și completările ulterioare;
- prevederile art. 8 alin. (1) și (14) din Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională cu modificările și completările ulterioare

În conformitate cu art. 7 lit g) și art. 9 alin. 2 din Statutul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru, Directorul General al Agenției pentru Dezvoltare Regională „Centru”:

DISPUNE:

Art. 1 Se aprobă instituirea Schemei de ajutor de stat și de minimis denumită „Trecerea de la idee la piață – sprijin pentru IMM” aferentă Programului Regiunea Centru 2021-2027, Obiectiv Specific 1.1. „Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate” și Obiectiv specific 1.4 „Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat”, Prioritatea 1 „O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă”, Acțiunea 3: „Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă.”

Art. 2 Schema de ajutor de stat și de minimis se va publica pe website-ul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru la adresa <https://www.regiocentru.ro/> pentru a asigura cerința de accesibilitate și opozabilitate.

Art. 3 Schema de ajutor de stat și de minimis menționată se aplică la nivelul Regiunii Centru, de la data publicării pe site-ul <https://www.regiocentru.ro/> și până la data de 31.12.2027, în conformitate cu prevederile Regulamentelor UE 651/2014 și 2831/2023.

Art. 4 Dispoziția se comunică Direcției AM PR Centru. Exemplarul original pe suport de hârtie se păstrează în evidența instituției.

DIRECTOR GENERAL
SIMION CREȚU

**Schemă de ajutoare de stat și de minimis denumită
"Trecerea de la idee la piață - sprijin pentru IMM"**

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

Prezenta schemă de ajutoare de stat și de minimis, denumită în continuare "schema", se adresează microîntreprinderilor, întreprinderilor mici, întreprinderilor mijlocii, din Regiunea Centru, în vederea dezvoltării unor produse și/sau procese/tehnologii/servicii noi sau substanțial îmbunătățite, în scopul producției și comercializării acestora, bazate pe un rezultat al cercetării, în sectoarele de specializare inteligentă identificate în Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2021-2027. Obiectivul major al acestei intervenții este facilitarea valorificării comerciale și industriale a inovațiilor proprii de către companii. Finanțarea este asigurată prin Programul Regiunea (PR) Centru 2021-2027, Obiectivul de politică 1 "O Europă mai competitivă și mai inteligentă prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale", Prioritatea 1 "O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă", Obiectiv Specific 1.1. "Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate" și Obiectiv specific 1.4 "Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat", Acțiunea 3: Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă, Intervenția 1.3.1 Trecerea de la idee la piață - sprijin pentru IMM.

Articolul 2

- (1) Ajutoarele se acordă numai în condițiile și conform criteriilor prevăzute în prezenta schemă, în limita bugetului disponibil.
- (2) Această măsură este alcătuită din două componente, a căror complementaritate asigură atingerea obiectivului menționat la art. 4, după cum urmează:
  - a) ajutor de stat pentru proiecte de cercetare și dezvoltare, cu respectarea prevederilor art. 25 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat, cu modificările și completările ulterioare (denumit, în cele ce urmează, Regulamentul (UE) nr. 651/2014, cu modificările și completările ulterioare), denumit în continuare ajutor de stat;
  - b) ajutor de minimis, cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2023/2831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis (denumit, în cele ce urmează, Regulamentul (UE) nr. 2831/2023) denumit, în continuare, ajutor de minimis;
- (3) Prezenta schemă este exceptată de la obligația de notificare către Comisia Europeană, în conformitate cu prevederile art. 3 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 3 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 2831/2023.

Articolul 3

Agencia pentru Dezvoltare Regională (ADR) Centru este furnizorul și administratorul ajutoarelor de stat și de minimis. Schema este implementată de ADR Centru prin Autoritatea de Management a Programului Regiunea Centru (AM PR Centru).

Împreună dezvoltăm regiunea!

Capitolul II Obiectivul și scopul schemei

Articolul 4

Obiectivul schemei constă în susținerea activităților de cercetare-dezvoltare realizate de către IMM-urile din Regiunea Centru, în scopul valorificării comerciale și industriale a inovațiilor proprii și introducerea în piață a produselor și/sau proceselor/tehnologiilor/serviciilor rezultate în urma activităților de cercetare/dezvoltare/inovare finanțate prin prezenta schemă.

Articolul 5

Scopul prezentei scheme este de a finanța activități necesare pentru implementarea proiectelor prin care se susține ciclul de inovare în IMM-uri prin facilitarea valorificării inițiativelor și transformarea lor în bunuri și servicii inovative gata de comercializare și utilizare.

Capitolul III Legislație relevantă aplicabilă

Articolul 6

Prezenta schemă este elaborată în conformitate cu următoarele reglementări legale, europene și naționale:

- a) Regulamentul (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare;
- b) Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis;
- c) Regulamentul (UE) nr. 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;
- d) Regulamentul (UE) nr. 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune;
- e) Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021 – 2027;
- f) Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012;
- g) Comunicarea Comisiei Europene - Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare 2022/C 414/01;
- h) Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice sau la adaptarea la schimbările climatice și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunui dintre celelalte obiective de mediu;
- i) Regulamentul (UE) 1589/2015 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a art. 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248/ 24.09.2015;

Împreună dezvoltăm regiunea!

- j) Regulamentul (CE) 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2015/1589 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 140/ 30.04.2004;
- k) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133 din 17 decembrie 2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă;
- l) Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 122/2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România, cu modificările și completările ulterioare;
- m) Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 23 din 12.04.2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021—2027;
- n) Legea nr. 315/2014 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare;
- o) LEGE nr. 346 din 14 iulie 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii;
- p) Hotărârea Guvernului nr. 873 din 6 iulie 2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- q) Programul "Regiunea Centru" 2021-2027, aprobat prin Decizia Comisiei Europene nr. C (2022) 7893 din 26.10.2022, modificat prin Decizia Comisiei Europene nr. C (2022) 3515 din 21.05.2024
- r) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare;
- s) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;
- t) Hotărârea Guvernului nr. 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- u) Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă;
- v) Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 7

În sensul prezentei scheme de ajutor, următorii termeni se definesc astfel:

1. **Aceeași activitate sau o activitate similară** înseamnă o activitate care face parte din aceeași clasă (cod numeric de patru cifre) a Nomenclatorului statistic al activităților economice NACE a doua revizuire așa cum e prevăzut în Regulamentul (CE) nr. 1893/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 de stabilire a Nomenclatorului statistic al activităților economice;

Împreună dezvoltăm regiunea!

2. **Activitate economică** reprezintă orice activitate care constă în furnizarea de bunuri, servicii și lucrări pe o piață;
3. **Active corporale** - active precum clădiri și instalații, utilaje și echipamente;
4. **Active necorporale** - active care nu au o concretizare fizică sau financiară, precum brevete, licențe, know-how sau alte drepturi de proprietate intelectuală;
5. **Ajutor de stat** - avantaj economic acordat din surse sau resurse de stat ori gestionate de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau sectoare de producție, în măsura în care acesta afectează schimburile comerciale dintre statele membre;
6. **Ajutor de minimis** - ajutor acordat unei întreprinderi unice, limitat conform normelor Uniunii Europene la un nivel care nu distorsionează concurența și/sau comerțul cu statele membre, într-o perioadă de trei ani;
7. **Ajutor de stat specific pentru proiecte de cercetare-dezvoltare** - sprijin primit prin finanțarea activităților din cadrul unui proiect care se încadrează în una sau mai multe din categoriile: cercetare industrială, dezvoltare experimentală, studii de fezabilitate.
8. **Arii de specializare inteligentă** – arii tematice trans-sectoriale identificate prin Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru 2021-2027, disponibilă la <http://www.adrcentru.ro/dez-reg/ssi-centru-consolidata/>: Economie locală, Tehnologii medicale, Medicină preventivă și recuperatorie, Modernizare industrială, Energie în mediul construit
9. **Beneficiar** – solicitantul care primește ajutor în cadrul prezentei scheme, în baza unui contract de finanțare încheiat cu AM PR Centru 2021-2027, din cadrul ADR Centru.
10. **Cercetare industrială** – cercetare sau investigație critică planificată în scopul dobândirii de cunoștințe și competențe noi pentru elaborarea unor noi produse, procese sau servicii ori pentru realizarea unei îmbunătățiri semnificative a produselor, proceselor sau serviciilor existente, inclusiv a produselor, proceselor sau serviciilor digitale, în orice domeniu, tehnologie, industrie sau sector (inclusiv, dar fără a se limita la acestea, industrii și tehnologii digitale, cum ar fi supercalculul, tehnologiile cuantice, tehnologiile blockchain, inteligență artificială, securitatea cibernetică, volumele mari de date și tehnologiile de tip cloud); cercetarea industrială cuprinde crearea de părți componente pentru sisteme complexe și poate include construcția de prototipuri în laborator sau într-un mediu cu interfețe simulate ale sistemelor existente, precum și de linii pilot, atunci când acest lucru este necesar pentru cercetarea industrială și, în special, pentru validarea tehnologiilor generice.
11. **Cerere de finanțare** - document standardizat, disponibil în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, prin care este solicitat sprijin financiar în cadrul programului cofinanțat din Fondul european de dezvoltare regională în perioada de programare 2021-2027, în condițiile aplicabile apelului de proiecte în care se solicită finanțare, pentru acoperirea totală sau parțială a costurilor de realizare ale unui proiect și este însoțit de anexe și documentele specificate în Ghidul solicitantului aplicabil fiecărui apel de proiecte; în cadrul cererii de finanțare este prezentat detaliat proiectul, este argumentată necesitatea lui, sunt prezentate avantajele sale, planul de activități, planul de achiziții, bugetul proiectului, indicatorii de realizare și de rezultat, precum și orice alte elemente necesare, prevăzute în Ghidul solicitantului și care sunt cuprinse în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+;
12. **Cheltuieli eligibile** - cheltuieli realizate de către un beneficiar și considerate eligibile în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 651/2014, respectiv Regulamentul (UE) nr. 2831/2023, după caz, coroborat cu Regulamentul (UE) nr. 1058 / 2021 și Regulamentul (UE) nr. 1060 / 2021, precum și în conformitate cu H.G. nr. 873 din 6 iulie 2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, pentru care se poate acorda ajutor în baza prezentei scheme;
13. **Cheltuieli neeligibile** - cheltuieli inerente realizării proiectelor, dar care nu îndeplinesc criteriile de eligibilitate pentru a fi finanțate prin prezenta schemă, conform reglementărilor europene și naționale;

Împreună dezvoltăm regiunea!

14. **Colaborare efectivă** - colaborarea dintre cel puțin două părți independente în vederea schimbului de cunoștințe și de tehnologii ori în vederea atingerii unui obiectiv comun, bazată pe diviziunea muncii, în cadrul căreia părțile definesc în comun domeniul de aplicare al proiectului de colaborare, contribuie la implementarea acestuia și împart atât riscurile, cât și rezultatele acestuia. Una sau mai multe părți pot suporta costurile integrale ale proiectului și astfel celelalte părți nu mai suportă riscurile financiare asociate acestuia. Cercetarea contractuală și prestarea de servicii de cercetare nu sunt considerate drept forme de colaborare;
15. **Comercializarea produselor agricole** - înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzători sau prelucrători și a oricărei alte activități de pregătire a produsului în vederea primei vânzări; o vânzare efectuată de un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare de produse agricole în cazul în care se desfășoară în spații separate, rezervate acestui scop;
16. **Concurență deplină înseamnă** o situație în care condițiile tranzacției dintre părțile contractante nu diferă de cele care s-ar aplica între întreprinderi independente și nu conțin niciun element de coluziune. Se consideră că instituirea unei proceduri de atribuire deschisă, transparentă și nediscriminatorie pentru tranzacția în cauză îndeplinește principiul concurenței depline;
17. **Contract de finanțare** - este actul juridic supus regulilor de drept public semnat între AM PR Centru 2021-2027, pe de-o parte și beneficiarul ajutorului de stat și de *minimis*, pe de altă parte, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării măsurilor finanțate prin prezenta schemă de ajutor de stat și de *minimis*;
18. **Contribuția proprie a beneficiarului la valoarea eligibilă a proiectului** - diferența dintre totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului și totalul finanțării nerambursabile acordate în baza prezentei scheme. Contribuția financiară proprie a beneficiarului trebuie să fie într-o formă care să nu facă obiectul niciunui alt ajutor public, și poate proveni din surse proprii, credite bancare negarantate de stat, aport al acționarilor, alții decât organisme ale statului, sau din alte surse private;
19. **Costuri cu personalul** - costul cercetătorilor, al tehnicienilor și al altor membri ai personalului de sprijin în măsura în care sunt angajați în proiectul sau activitatea respectivă;
20. **Data acordării ajutorului** - data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil, respectiv data semnării contractului de finanțare, indiferent de data la care ajutorul se plătește întreprinderii respective;
21. **Data plății ajutorului** - data la care beneficiarul intră efectiv în posesia ajutorului;
22. **Declarația unică** - declarație pe propria răspundere a solicitantului, sub incidența prevederilor legale care privesc falsul în declarații și falsul intelectual, prin care acesta declară că a respectat toate cerințele pentru depunerea cererii de finanțare și îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în prezenta schemă și în Ghidul solicitantului și se angajează ca în situația în care proiectul este admis la contractare să prezinte toate documentele justificative pentru a face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, sub sancțiunea respingerii finanțării;
23. **Deținare** - angajarea temporară de personal de către un beneficiar, personalul având dreptul de a reveni la angajatorul anterior;
24. **Dezvoltare experimentală**- dobândirea, combinarea, modelarea și utilizarea unor cunoștințe și competențe relevante existente de ordin științific, tehnologic, de afaceri și altele, cu scopul de a dezvolta produse, procese sau servicii noi ori îmbunătățite, inclusiv produse, procese sau servicii digitale, în orice domeniu, tehnologie, industrie sau sector (inclusiv, dar fără a se limita la acestea, industrii și tehnologii digitale, cum ar fi, de exemplu, supercalculul, tehnologiile cuantice, tehnologiile blockchain, inteligența artificială, securitatea cibernetică, volumele mari de date și tehnologiile de tip cloud sau edge). Aceasta poate cuprinde, de exemplu, și activități care vizează definirea, planificarea și documentarea conceptuală a unor noi produse, procese sau servicii. Dezvoltarea experimentală nu include modificările

Împreună dezvoltăm regiunea!

- de rutină sau periodice aduse produselor, liniilor de producție, proceselor de fabricație, serviciilor existente și altor operațiuni în curs, chiar dacă modificările respective ar putea reprezenta ameliorări;
25. **Finalizarea investiției** înseamnă momentul în care autoritățile naționale consideră că investiția a fost finalizată sau, în absența acestei precizări, trei ani de la începerea lucrărilor. În cadrul prezentei scheme, AM PR Centru consideră că investiția a fost finalizată la data finalizării proiectului, conform definiției de mai jos;
  26. **Finalizarea proiectului** înseamnă momentul în care a fost finalizat fizic sau a fost implementat integral și în privința căruia toate plățile conexe au fost efectuate de către beneficiari, iar contribuția publică corespunzătoare a fost plătită beneficiarilor;
  27. **Finalizarea implementării proiectului** – finalizarea perioadei acordate prin contractul de finanțare pentru realizarea activităților de implementare și pentru efectuarea cheltuielilor eligibile;
  28. **Ghidul solicitantului** reprezintă un document asimilat celui prevăzut la art. 73 alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare, emis de autoritatea de management care stabilește condițiile acordării sprijinului financiar în cadrul unui apel de proiecte
  29. **IMM** - întreprinderi așa cum sunt definite conform anexei I la Regulamentul (UE) nr. 651/2014;
    - a) o întreprindere mijlocie - o întreprindere care are mai puțin de 250 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală nu depășește 50 de milioane EUR sau al căror bilanț anual total nu depășește 43 de milioane EUR.
    - b) o întreprindere mică - o întreprindere care are mai puțin de 50 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei bilanț anual total nu depășește 10 milioane EUR.
    - c) microîntreprindere – o întreprindere care are mai puțin de 10 angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei bilanț anual total nu depășește 2 milioane EUR.
  30. **Imobilul** este definit conform Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare;
  31. **Începerea lucrărilor sau începerea proiectului** înseamnă fie începerea activităților de C&D&I, fie primul acord dintre beneficiar și contractanți privind desfășurarea proiectului, în funcție de evenimentul care survine mai întâi. Lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și efectuarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate începerea lucrărilor;
  32. **Inovare de proces** - înseamnă punerea în aplicare a unei metode de producție sau de implementare noi ori îmbunătățite semnificativ, inclusiv modificări semnificative ale tehnicilor, echipamentelor sau software-ului, la nivelul întreprinderii (la nivelul grupului din sectorul industrial vizat din SEE), inclusiv, de exemplu, prin utilizarea unor tehnologii sau soluții digitale noi sau inovatoare. Sunt excluse din această definiție schimbările sau îmbunătățirile minore, creșterea capacităților de producție sau de prestare de servicii prin adăugarea de sisteme de fabricație sau logistice care sunt foarte asemănătoare cu cele utilizate deja, încetarea utilizării unui proces, simpla înlocuire sau majorare a capitalului, schimbări rezultate numai din modificarea prețurilor factorilor, personalizarea producției, localizarea, schimbările regulate, sezoniere și alte schimbări ciclice și comercializarea de produse noi sau îmbunătățite semnificativ
  33. **Inovarea de produs** - introducerea în circuitul economic a unui produs sau serviciu care este nou ori îmbunătățit substanțial în privința caracteristicilor și utilizărilor sale. Îmbunătățirile substanțiale pot fi ale specificațiilor tehnice, ale componentelor sau materialelor, ale programelor de calculator încorporate, ale utilizării sau ale altor caracteristici funcționale.
  34. **Intensitatea ajutorului** - valoarea brută a ajutorului exprimată ca procent din costurile eligibile, înainte de deducerea impozitelor și a altor taxe. Taxa pe valoarea adăugată percepută pentru costurile sau cheltuielile eligibile, care este rambursabilă în temeiul legislației fiscale naționale aplicabile nu este luată în considerare la calcularea intensității ajutorului și a costurilor eligibile. Costurile eligibile se susțin prin documente justificative clare, specifice și contemporane cu faptele;

Împreună dezvoltăm regiunea!

35. **Întreprindere** - orice entitate care desfășoară o activitate economică, indiferent de forma juridică, de modul de finanțare sau de existența unui scop lucrativ al acesteia.

36. **Întreprindere unică** - înseamnă toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

(a) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;

(b) o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;

(c) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din actul constitutiv sau din statutul acesteia;

(d) o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau al mai multor întreprinderi, oricare din relațiile la care se face referire la literale (a)-(d) sunt considerate la rândul lor întreprinderi unice.

37. **Întreprindere aflată în dificultate – un IMM care îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:**

a) în cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (alta decât un IMM care există de mai puțin de trei ani), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE, iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar;

b) în cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru datoriile societății (alta decât un IMM care există de mai puțin de trei ani), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE;

c) atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi;

d) atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare;

38. **My SMIS 2021 / SMIS2021+** – sistemul informatic prin care potențialii beneficiari din România vor putea solicita finanțare europeană pentru perioada de programare 2021-2027;

39. **Organizație de cercetare și diseminare a cunoștințelor (pe scurt organizație de cercetare)** - înseamnă o entitate (cum ar fi universitățile sau institutele de cercetare, agențiile de transfer de tehnologie, intermediarii pentru inovare, entitățile de colaborare fizice sau virtuale orientate spre cercetare), indiferent de statutul său juridic (organizație de drept public sau privat) sau de modalitatea de finanțare, al cărei obiectiv principal este de a efectua în mod independent cercetare fundamentală,

Împreună dezvoltăm regiunea!

- cercetare industrială sau dezvoltare experimentală sau de a disemina la scară largă rezultatele unor astfel de activități prin predare, publicare sau transfer de cunoștințe;
40. **Perioada de durabilitate** reprezintă intervalul de timp în care beneficiarul trebuie să mențină investiția în regiune. Perioada de durabilitate este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la momentul finalizării investiției;
  41. **Personal cu înaltă calificare**- înseamnă personalul având studii superioare și cel puțin 5 ani de experiență profesională relevantă, care poate include și formarea în cadrul unui doctorat;
  42. **Prelucrarea produselor agricole** – orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațile agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare;
  43. **Proiect de C&D** – înseamnă o operațiune care include activități care acoperă în același timp una sau mai multe categorii de cercetare și dezvoltare definite în prezenta schemă și care este destinată să îndeplinească o sarcină indivizibilă de natură economică, științifică și tehnică exactă, cu obiective predefinite în mod clar. Un proiect de C&D poate fi alcătuit din mai multe pachete de lucru, activități sau servicii și include obiective clare, activitățile care urmează să fie desfășurate în vederea realizării obiectivelor respective (inclusiv costurile pe care le presupun acestea) și prestații concrete pentru a identifica rezultatele activităților respective și a le compara cu obiectivele relevante. Atunci când două sau mai multe proiecte de C&D nu sunt separabile în mod clar unele de altele și, în special, în cazul în care nu prezintă probabilități independente de succes tehnologic, acestea sunt considerate un singur proiect;
  44. **Produse agricole** înseamnă produsele enumerate în anexa I la tratat, cu excepția produselor pescărești și de acvacultură care se încadrează în domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului;
  45. **Producție agricolă primară** înseamnă producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în anexa I la tratat, fără a se mai efectua o altă operațiune de modificare a naturii produselor respective;
  46. **Produse pescărești și de acvacultură** înseamnă produsele definite la articolul 5 literele (a) și (b) din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013;
  47. **Producția primară de produse pescărești și de acvacultură** înseamnă toate operațiunile legate de pescuitul, creșterea sau cultivarea organismelor acvatice, precum și activitățile desfășurate în ferme sau la bord necesare pentru pregătirea unui animal sau a unei plante pentru prima vânzare, inclusiv tranșarea, filetarea sau congelarea, și prima vânzare către revânzători sau prelucrători;
  48. **Programul Regiunea Centru 2021-2027**, denumit în continuare PR Centru 2021-2027, reprezintă un document strategic de programare elaborat de ADR Centru și aprobat de Comisia Europeană, care își propune ca obiectiv general creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor, pentru asigurarea unei dezvoltări sustenabile a regiunii;
  49. **Proiectele cu lucrări** reprezintă acele tipuri de investiții care implică lucrări de construcții care necesită sau nu autorizație de construire eliberată de autoritățile competente;
  50. **Proiectele fără lucrări** reprezintă investiții care includ doar dotări și/sau servicii fără lucrări de construcții care necesită sau nu autorizație de construire eliberată de autoritățile competente.
  51. **Regiunea de dezvoltare Centru** cuprinde județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu, astfel cum au fost acestea grupate în cadrul Anexei la Legea nr. 315 din 28 iunie 2004 privind dezvoltarea

Împreună dezvoltăm regiunea!

regională în România. Regiunea este o entitate teritorială specifică, fără statut administrativ și fără personalitate juridică, ce corespunde diviziunilor de nivel NUTS 2 în Nomenclatorul unităților statistice teritoriale ale Uniunii Europene;

52. **Relocare** - înseamnă transferul unei activități identice sau similare sau a unei părți a acesteia de la o unitate a uneia dintre părțile contractante la Acordul privind SEE (unitatea inițială) către unitatea unei alte părți contractante la Acordul privind SEE unde are loc investiția care beneficiază de ajutor (unitatea care beneficiază de ajutor). Există un transfer în cazul în care produsul sau serviciul de la unitatea inițială și de la unitatea care beneficiază de ajutor au cel puțin parțial aceleași scopuri, îndeplinesc cerințele sau necesitățile aceluiași tip de clienți și se pierd locuri de muncă în activități identice sau similare la una din unitățile inițiale ale beneficiarului din SEE;
53. **Sectoare de specializare inteligentă** – sectoare economice identificate ca sectoare de excelență regionale, conform Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru 2021-2027, disponibilă la <http://www.adrcentru.ro/dez-reg/ssi-centru-consolidata/>: turism, industria textilelor, confecțiilor și pielăriei, mediul construit sustenabil, sănătate, industria auto și mecatronică, sectorul agroalimentar, silvicultură, procesarea lemnului și industria mobilei, industria aerospațială, IT și industriile culturale și creative;
54. **Servicii de consultanță în domeniul inovării** - servicii de consultanță, asistență sau formare profesională în ceea ce privește transferul de cunoștințe, achiziția, protecția sau valorificarea activelor necorporale, utilizarea standardelor și a reglementărilor care le conțin, precum și servicii de consultanță, asistență sau formare profesională în ceea ce privește introducerea sau utilizarea de tehnologii și soluții inovatoare (inclusiv tehnologii și soluții digitale);
55. **Servicii de asistență în domeniul inovării** – furnizarea de spații de lucru, bănci de date, servicii de cloud și de stocare a datelor, biblioteci, studii de piață, laboratoare, etichetare a calității, testare, experimentare și certificare sau alte servicii conexe, inclusiv serviciile furnizate de organizații de cercetare și de diseminare a cunoștințelor, infrastructuri de cercetare, în scopul dezvoltării de produse, procese sau servicii mai eficiente sau mai avansate din punct de vedere tehnologic, inclusiv punerea în aplicare a unor tehnologii și soluții inovatoare (inclusiv tehnologii și soluții digitale).
56. **Solicitant** - IMM care depune o cerere de finanțare.
57. **Studiu de fezabilitate**- evaluarea și analiza potențialului unui proiect care urmărește să vină în sprijinul procesului decizional prin faptul că evidențiază în mod obiectiv și rațional punctele forte și punctele slabe ale acestuia, oportunitățile și amenințările și prin faptul că identifică resursele necesare pentru punerea sa în practică și, în ultimă instanță, perspectivele de succes ale acestuia; în înțelesul prezentei scheme, acestea reprezintă studii de fezabilitate premergătoare activităților de cercetare-dezvoltare.
58. **Transfer de cunoștințe**- orice proces desfășurat care are scopul de a obține, de a colecta și de a face schimb de cunoștințe explicite și implicite, inclusiv de abilități și de competențe, în cadrul unor activități economice și neeconomice, cum ar fi colaborări în materie de cercetare, servicii de consultanță, acordare de licențe, creare de produse derivate, publicare și mobilitate a cercetătorilor și a altor categorii de personal implicate în activitățile respective. Pe lângă cunoștințele științifice și tehnologice, transferul de cunoștințe include, de asemenea, alte tipuri de cunoștințe, precum cele referitoare la utilizarea standardelor și a reglementărilor din care fac parte acestea, cunoștințele privind condițiile mediilor de operare din viața reală și metodele de inovare organizațională, precum și gestionarea cunoștințelor legate de identificarea, dobândirea, protejarea, apărarea și exploatarea activelor necorporale.

Împreună dezvoltăm regiunea!

Capitolul IV Domeniul de aplicare

Articolul 8

- (1) Schema se aplică în cadrul Priorității 1 a PR Centru 2021-2027, Acțiunea 3: Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă, Intervenția 1.3.1 Trecerea de la idee la piață - sprijin pentru IMM.
- (2) Prezenta schemă se aplică investițiilor realizate pe teritoriul Regiunii Centru, format din județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.

Articolul 9

- (1) Prezenta schemă se aplică ajutoarelor acordate microîntreprinderilor, întreprinderilor mici, întreprinderilor mijlocii, care solicită finanțare pentru activitatea de cercetare-dezvoltare (CD), din sectoarele și ariile de specializare inteligentă identificate în Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2021-2027, în vederea introducerii în producție și lansarea pe piață ("go to market") a produsului și/sau procesului, tehnologiei, serviciului rezultat în urma cercetării, în domeniile de activitate eligibile (clase CAEN) enumerate în Anexa 1 - Domenii de activitate eligibile pentru finanțare.
- (2) Nu se acordă sprijin în următoarele cazuri:
  - a) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectoarele pescuitului și acvaculturii, astfel cum sunt reglementate de Regulamentul (UE) 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (UE) 1184/2006 și (UE) 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) 104/2000 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 354 din 28 decembrie 2013;
  - b) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole;
  - c) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul prelucrării și comercializării produselor agricole, în următoarele cazuri:
    - i. atunci când valoarea ajutoarelor este stabilită pe baza prețului sau a cantității unor astfel de produse achiziționate de la producători primari sau introduse pe piață de întreprinderile respective;
    - ii. atunci când ajutoarele sunt condiționate de transferarea lor parțială sau integrală către producătorii primari;
  - d) ajutoarelor acordate întreprinderilor în dificultate, așa cum sunt acestea definite la art. 7 pct. 41 din prezenta schemă;
  - e) ajutoarelor destinate activităților legate de export către țări terțe sau către alte state membre, respectiv ajutoarelor direct legate de cantitățile exportate, ajutoarelor destinate înființării și funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export;
  - f) ajutoarelor care limitează posibilitatea ca beneficiarii să exploateze în alte state membre rezultatele obținute din cercetare, dezvoltare și inovare;
  - g) investițiile destinate reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră generate de activitățile enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE;
  - h) fabricarea, prelucrarea și comercializarea tutunului și a produselor din tutun;
  - i) investițiile în eliminarea deșeurilor în depozite de deșeur;
  - j) investițiile care sporesc capacitatea instalațiilor de tratare a deșeurilor reziduale;
  - k) investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili.

Împreună dezvoltăm regiunea!

- l) ajutoarelor pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive, astfel cum sunt reglementate de Decizia 2010/787/UE a Consiliului;
  - m) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse pescărești și de acvacultură;
  - n) ajutoarelor acordate întreprinderilor care desfășoară activități de prelucrare și comercializare a produselor pescărești și de acvacultură, în cazul în care cuantumul ajutoarelor este stabilit pe baza prețului sau a cantității de produse achiziționate sau introduse pe piață
  - o) ajutoarelor condiționate de utilizarea preferențială a bunurilor și serviciilor naționale față de bunurile și serviciile importate.
- (3) În cadrul prezentei scheme, nu se acordă ajutor de stat și de minimis pentru achiziția de vehicule de transport rutier de mărfuri.
- (4) Un solicitant care își desfășoară activitatea atât în sectoare/domenii eligibile, cât și în sectoare/domenii neeligibile, așa cum sunt menționate la alin. (2) și (3), poate beneficia de finanțare pentru domeniile de activitate eligibile, cu condiția să se asigure, prin mijloace corespunzătoare, precum separarea activităților sau o distincție între costuri, că activitățile desfășurate în sectoarele excluse nu beneficiază de ajutoarele de stat/minimis acordate în baza prezentei scheme de finanțare.

Capitolul V Tipuri de ajutoare și modalitatea de acordare

Articolul 10

- (1) Prin prezenta schemă se instituie un sistem de sprijin constând în ajutor de stat specific pentru proiecte de cercetare-dezvoltare, precum și pentru ajutoare de minimis.
- (2) Ajutorul se acordă sub formă de asistență financiară nerambursabilă ca grant direct.
- (3) Valoarea ajutorului de stat și de minimis va fi exprimată în numerar, ca sumă brută, înainte de orice deducere de impozit sau de orice altă taxă.
- (4) Ajutoarele de stat și de minimis se consideră acordate la data semnării contractului de finanțare, indiferent de data la care ajutoarele se plătesc întreprinderii respective.
- (5) Costurile eligibile trebuie să fie susținute prin documente justificative care trebuie să fie clare, specifice și contemporane cu faptele.
- (6) Ajutoarele de stat și de minimis se acordă proiectelor eligibile la finanțare, în baza cererii de finanțare, elaborată în conformitate cu elementele prevăzute în Ghidul solicitantului, cu toate anexele necesare.

Articolul 11

- (1) Plafonul maxim al finanțării nerambursabile acordate unui proiect nu poate depăși 500.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb InforEuro, valabil la data publicării ghidului aferent apelului de proiecte. Plafonul maxim al finanțării acordat unui proiect include ajutorul pentru proiecte de cercetare și dezvoltare și ajutorul de minimis, care pot fi acordate în cadrul prezentei scheme.
- (2) Valoarea minimă a finanțării nerambursabile acordate este de 100.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb InforEuro, valabil la data publicării ghidului aferent apelului de proiecte, cu respectarea regulilor de cumul.
- (3) Plafoanele maxime ale finanțării nerambursabile acordate unui proiect în funcție de etapele de dezvoltare sunt:
  - a. Valoarea maximă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate pentru etapa 1 este de 150.000 euro (ajutor de stat și ajutor de minimis).
  - b. Valoarea maximă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate pentru etapa 2 este de 350.000 euro (ajutor de stat și ajutor de minimis)
- (4) Pentru cheltuielile finanțate prin ajutorul de minimis, valoarea maximă a ajutorului de minimis acordată per proiect este de 150.000 euro, cu respectarea plafonului de minimis acordat unei întreprinderi unice

Împreună dezvoltăm regiunea!

pe parcursul a 3 ani, de 300.000 de euro, echivalent în lei, la cursul de schimb InforEuro valabil la data acordării ajutorului, potrivit Regulamentului (UE) nr. 2831/2023.

- (5) Prezenta schemă nu se aplică ajutoarelor care depășesc următoarele praguri: (i) dacă proiectul constă în principal în cercetare industrială: 35 de milioane EUR pe întreprindere, pe proiect; în acest caz peste jumătate din costurile eligibile ale proiectului apar ca urmare a unor activități care intră în categoria cercetare industrială; (ii) dacă proiectul constă în principal în dezvoltare experimentală: 25 de milioane EUR pe întreprindere, pe proiect; în acest caz peste jumătate din costurile eligibile ale proiectului apar ca urmare a unor activități care intră în categoria dezvoltare experimentală.
- (6) Pentru fiecare nou ajutor de minimis acordat, în cadrul altui proiect, trebuie luată în considerare valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate în ultimii 3 ani calendaristici.

Capitolul VI Beneficiarii măsurii de sprijin și condiții de eligibilitate

Articolul 12

Beneficiarii ajutorului pentru cercetare-dezvoltare și ajutorului de minimis sunt întreprinderile (microîntreprinderi, întreprinderi mici, întreprinderile mijlocii), din mediul urban sau din mediul rural, înregistrate în scop fiscal, în baza Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la data depunerii cererii de finanțare (în cazul persoanelor juridice române) și cel târziu la momentul primei plăți a ajutorului (pentru persoane juridice străine). Persoanele juridice străine trebuie să fie constituite în conformitate cu legislația specifică din statul membru a cărei naționalitate o dețin la data depunerii cererii de finanțare;

și care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) și-au achitat obligațiile de plată nete la bugetul de stat și respectiv, bugetul local, în ultimul an calendaristic, respectiv în ultimele 6 luni, în cuantumul stabilit conform legislației în vigoare
- b) sunt direct responsabili de pregătirea, realizarea și managementul proiectului, nu acționează ca intermediar pentru proiectul propus a fi finanțat și sunt responsabile pentru asigurarea sustenabilității rezultatelor proiectului;
- c) nu intră în categoria de "întreprindere aflată în dificultate", în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 651/2014;
- d) nu se află în stare de faliment/ insolvență sau face obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, a încheiat acorduri cu creditorii (în procedurile anterior menționate), și-a suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;
- e) la depunerea cererii de finanțare, beneficiarul trebuie să aibă deja domeniul de activitate cercetarea-dezvoltarea (cod CAEN din diviziunea 72), înscris în obiectul de activitate **ca activitatea secundară a întreprinderii.**
- f) la momentul demarării activității de cercetare-dezvoltare (CD), beneficiarul trebuie să aibă deja domeniul de activitate cercetarea-dezvoltarea (clasa CAEN 72..), autorizat la sediul (principal sau secundar) identificat ca loc de implementare a proiectului. În cazul în care prin proiect se propune înființarea unui nou sediu secundar (punct de lucru) și / sau demararea unei activități de CDI care nu mai fost realizată anterior, Beneficiarul se va angaja (prin declarația unică) ca, până la prima plată a ajutorului, să înregistreze locul de implementare ca punct de lucru și să autorizeze activitatea de cercetare-dezvoltare (cod CAEN 72..), la locul de implementare. Clasa se va selecta în funcție de tipul de cercetare urmărit.
- g) domeniul de activitate aferent etapei de producție face parte din domeniile de activitate eligibile, așa cum sunt enumerate în Anexa 1 Coduri CAEN la prezenta schema;

Împreună dezvoltăm regiunea!

- h) la depunerea cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă deja domeniul de activitate eligibil (clasa CAEN) vizat de etapa de producție, înscris în obiectul de activitate, indiferent dacă acesta reprezintă activitatea principală sau secundară a întreprinderii.
- i) activitatea de cercetare aplicată (cercetare industrială, dezvoltare experimentală) este în strânsă legătură cu domeniul de specializare inteligentă selectat, respectiv cu activitatea economică (CLASA CAEN) selectată.
- j) introducerea în producție și lansarea pe piață ("go to market") a produsului și/sau procesului, tehnologiei, serviciului rezultat în urma cercetării se va realiza de către Beneficiar, din surse proprii, până la finalul exercițiului financiar ulterior anului fiscal în care se finalizează implementarea proiectului. În cazul neîndeplinirii acestei condiții, finanțarea acordată va fi recuperată proporțional, în conformitate cu prevederile OUG 66 / 2011 și capitolului VII din OUG nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare.
- k) nu este subiectul unui ordin de recuperare în urma unei decizii anterioare a organelor competente privind declararea unui ajutor de stat ca fiind ilegal și incompatibil cu piața comună, sau, în cazul în care solicitantul a făcut obiectul unei astfel de decizii, aceasta trebuie să fi fost deja executată și ajutorul integral recuperat, inclusiv dobânda de recuperare aferentă
- l) în cazul beneficiarului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, altele decât cele de la lit. k), acesta va putea încheia contractul de finanțare în următoarele situații:
- i. recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de autoritatea de management pentru PR și îl achită integral, atașând dovezi în acest sens, cu excepția proiectelor aflate în implementare, pentru care recunoaște debitul stabilit și îl achită integral sau își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare, aferente proiectului în cadrul căruia a fost constatat.
  - ii. a contestat în instanța notificările/procese verbale/notele de constatare a unor debite și prin decizie a instanțelor de judecată acestea au fost suspendate de la executare, anexând dovezi în acest sens.
- m) nu a fost găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru comiterea unei fraude/infracțiuni referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare
- n) nu se află în situațiile prevăzute de Recomandarea Comisiei Europene nr. 1039/16.07.2020, publicată în JOUE nr 227/16.07.2020 privind condiționarea acordării sprijinului financiar public de lipsa unei legături cu jurisdicțiile necooperante în scopuri fiscale, începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție și contractare, respectiv:
- i. nu este rezident în scopuri fiscale sau înmatriculat în temeiul legilor din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale;
  - ii. nu este controlat, direct sau indirect, de către acționarii din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante, analiza mergând până la beneficiarul real, așa cum este acesta definit în art. 3 punctul 6 din Directiva 2015/849;
  - iii. nu controlează, direct sau indirect, filialele sau nu dețin unități permanente proprii în jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale; și
  - iv. nu exercită dreptul de proprietate în comun cu întreprinderile din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale.

Împreună dezvoltăm regiunea!

- o) beneficiarul, inclusiv toate entitățile cu care formează un grup de firme (dacă este cazul), nu a efectuat o relocare către unitatea în care urmează să aibă loc investiția pentru care se solicită ajutorul, în cei doi ani anteriori depunerii cererii de finanțare;
- p) nu desfășoară activități cu produse cu caracter erotic sau obscen, cu jocuri de noroc, precum și cele care contravin ordinii publice și/sau prevederilor legale în vigoare;
- q) deține dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului.
- r) are capacitatea financiară de a asigura: contribuția proprie la valoarea eligibilă a proiectului, finanțarea cheltuielilor neeligibile aferente proiectului (dacă este cazul), precum și resursele financiare necesare implementării optime a proiectului, în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile, în conformitate cu prevederile legale aplicabile. Contribuția financiară proprie este constituită fie din resurse proprii, fie din resurse atrase, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui alt ajutor public;
- s) îndeplinesc orice alte condiții/cerințe specifice, care nu aduc atingere prevederilor în materie de ajutor de stat, care rezultă din dispozițiile legale aplicabile și ghidul solicitantului.

Articolul 13

Reprezentantul legal al beneficiarului care își exercită atribuțiile de drept pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, nu se află într-una din următoarele situații:

- a. este subiectul unui conflict de interese, definit în conformitate cu prevederile naționale/ comunitare în vigoare, sau se află într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare selecție, contractare și implementare a proiectului;
- b. se află în situația de a induce grav în eroare Autoritatea de Management sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Centru;
- c. se află în situația de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau Autoritatea de Management pe parcursul procesului de evaluare și selecție a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Centru;
- d. reprezentantul legal a fost condamnat printr-o hotărâre cu valoare de res judicata pentru un delict legat de conduita sa profesională, pentru fraudă, corupție, participare la o organizație criminală sau la orice alte activități ilegale în detrimentul intereselor financiare ale comunităților europene;

Articolul 14

(1) Pentru a fi eligibile, proiectele depuse trebuie să îndeplinească următoarele condiții cumulative:

- a) Locul de implementare al proiectului trebuie să fie situat pe teritoriul Regiunii de Dezvoltare Centru. O investiție se poate realiza la două (sau mai multe) locuri de implementare, atât timp cât sunt respectate toate condițiile de eligibilitate, iar proiectul nu constă, de fapt, în două (sau mai multe) investiții distincte sub umbrela unei singure cereri de finanțare.
- b) Se finanțează numai proiectele a căror arie de cercetare propusă prin proiect se concentrează pe sectoarele de excelență regionale identificate în cadrul Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru 2021-2027.
- c) Activitatea de cercetare industrială și / sau dezvoltare experimentală este în strânsă legătură cu domeniul de specializare inteligentă selectat, respectiv cu activitatea economică (Clasa CAEN) selectată.

(2) Pentru a fi eligibile, proiectele trebuie să parcurgă etapele de cercetare-dezvoltare, în condițiile/termenelor impuse de prevederile prezentei scheme, detaliate în Ghidul solicitantului:

- a. proiectele includ 2 etape de cercetare-dezvoltare, respectiv:
  - 1. Etapa 1 vizează proiectele în care se pornește de la studii și măsurători inițiale de laborator pentru a valida predicțiile analitice ale elementelor separate ale tehnologiei (pornește de la

Împreună dezvoltăm regiunea!

nivel minim de maturitate tehnologică atins TRL 3- *Demonstrarea conceptului privind funcționalitățile critice sau caracteristicile la nivel analitic sau experimental*) și se concretizează cu o tehnologie demonstrată din punct de vedere al funcționalității, în mediul industrial (nivel de maturitate tehnologică TRL 6). Pentru a demara etapa 2 de implementare, solicitantul trebuie să demonstreze nivelul de maturitate tehnologică (TRL 6).

2. Etapa 2 vizează proiectele care au un nivel de maturitate tehnologică minim TRL 6 și se finalizează cu demonstrarea că sistemul real este complet realizat și certificat prin teste și demonstrații (TRL 8).
  - b. În cazul în care solicitantul deține un rezultat de cercetare aflat la un nivel de maturitate tehnologică superior (TRL 6/7), acesta depune un proiect intrând direct în etapa 2.
  - c. Dacă, la finalul etapei 1, se demonstrează că premisele și/sau testarea modelului conceptual inovativ nu pot/poate fi continuate/continuată, nefiind demonstrată funcționalitatea și/sau validitatea unui potențial produs/ serviciu și/sau proces care poate fi realizat și pus pe piață, activitățile de CDI în cadrul contractului de finanțare vor fi sistate, precum și finanțarea acestora.
  - d. derularea proiectului încetează, iar finanțarea nerambursabilă acordată se recuperează în cazul în care din vina Beneficiarului, nu s-au realizat etapele de cercetare-dezvoltare, respectiv îndeplinirea obiectivelor și obținerea livrabilelor prevăzute în cererea de finanțare și planul de afaceri, pentru care s-a primit finanțare.
  - e. Introducerea în producție și lansarea pe piață (“go to market”) a produsului și/sau procesului, tehnologiei, serviciului rezultat în urma cercetării se va realiza de către Beneficiar, din surse proprii, până la finalul exercițiului financiar ulterior anului fiscal în care se finalizează implementarea proiectului sub sancțiunea recuperării proporționale a finanțării acordate, în conformitate cu prevederile OUG nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare.
- (3) Proiectul se referă la dezvoltarea infrastructurii proprii de CDI din cadrul IMM-lui în scopul valorificării unui rezultat al cercetării (stadiu minim TRL 3) și pregătirii producției și introducerii pe piață a produselor și/sau proceselor/tehnologiilor/serviciilor obținute în urma activității de CDI, într-unul din domeniile de specializare inteligentă din RIS 3 Centru.
- (4) Valoarea finanțării nerambursabile solicitate prin proiect se încadrează în limitele minime și maxime ale valorii finanțării nerambursabile, astfel: valoarea minimă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate este de minim 100.000 euro, iar valoarea maximă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate este de maximum 500.000 euro.
- (5) Valoarea maximă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate pentru etapa 1 este de 150.000 euro.
- (6) Valoarea maximă eligibilă a finanțării nerambursabile solicitate pentru etapa 2 este de 350.000 euro.
- (7) Valoarea ajutorului de minimis acordată este de 150.000 euro, cu respectarea plafonului de minimis acordat unei întreprinderi unice pe parcursul ultimilor 3 ani).
- (8) Proiectul se referă la investiții care nu au fost demarate înainte de depunerea cererii de finanțare
- (9) În cazul proiectelor care prevăd lucrări de construcții, indiferent dacă se supun sau nu autorizării, proiectul propus nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare, pentru același tip de costuri referitoare la același tip de activități (cu excepția lucrărilor de întreținere și reparații) realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceleiași segment/element de infrastructura și nu beneficiază la data semnării contractului de finanțare de fonduri publice din alte surse de finanțare.
- (10) Perioada de implementare a activităților proiectului este rezonabilă și nu depășește 31 decembrie 2029.
- (11) Durata unui proiect este de 30 de luni pentru parcurgerea etapelor 1 și 2: pentru etapa 1 durata este cuprinsă între 12 și 18 luni (TRL 4-6); pentru etapa 2, proiectele vor avea o durată de 12 luni (TRL7-8);

Împreună dezvoltăm regiunea!

- (12) În urma finalizării etapei 2, beneficiarul are obligația de a introduce în producție și lansarea pe piață (“go to market”) a produselor și/sau proceselor/tehnologiilor/serviciilor/rezultatelor obținute în urma activității de cercetare-dezvoltare finanțată prin prezentul apel.
- (13) Nu sunt eligibile proiectele pentru care sunt îndeplinite cel puțin una dintre următoarele condiții:
- obiectul proiectului prevede exclusiv activități de construcție/ modernizare și extindere/ schimbare destinație clădiri. Se urmărește dotarea departamentelor CD cu aparatură, instrumente, echipamente pentru cercetare care să funcționeze într-un mediu adecvat;
  - obiectul proiectului vizează doar investiții în active necorporale;
  - proiectul vizează doar cheltuieli eligibile finanțate prin componenta de minimis;
  - proiectul vizează cheltuieli aferente activităților privind introducerea în producție și lansarea pe piață (“go to market”) a produsului și/sau procesului, tehnologiei, serviciului rezultat în urma cercetării.
- (14) Nu sunt eligibile proiectele care includ investiții demarate înaintea depunerii cererii de finanțare.
- (15) Proiectul nu include activități în domenii excluse din domeniul de aplicare al ajutoarelor pentru proiecte de cercetare și dezvoltare, în conformitate cu prevederile Regulamentului UE 651/2024 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, a Regulamentului UE privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, a Regulamentului UE 1058/2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, respectiv a Regulamentului (UE) 2023/2831.
- (16) Proiectul/solicitantul respectă principiile din domeniul egalității de gen, de șanse, nediscriminării, accesibilității
- (17) Proiectul respectă principiile privind domeniul dezvoltării durabile, protecției mediului, eficienței energetice, prevăzute de legislația națională și comunitară
- (18) Proiectul integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice respectând Orientările tehnice ale Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice

Articolul 15

- (1) Activitățile eligibile în cadrul proiectelor sunt următoarele:
- Activități de cercetare industrială
  - Activități de dezvoltare experimentală
  - Elaborarea de studii de fezabilitate aferente proiectului de cercetare
  - Construcția de noi departamente de CD (laboratoare de CD/centre de CD în cadrul IMM-lui), modernizarea și extinderea/schimbarea de destinație a departamentelor existente, însoțită obligatoriu de dotarea acestora cu echipamente și instrumente de cercetare, cu condiția ca beneficiarul să demonstreze că investițiile sunt legate de obiectivul proiectului și sunt necesare implementării proiectului de cercetare-dezvoltare propus, fiind utilizate în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări
  - Obținerea, validarea și protejarea brevetelor și altor active necorporale
  - Creare de rețele colaborative – networking
  - Promovarea/ stimularea activităților de valorificare a rezultatelor cercetării
  - Activități de elaborare a proiectului și de management de proiect
  - Activități de publicitate și informare obligatorii aferente proiectului
  - Audit financiar extern al proiectului
  - Instruirea angajaților
- (2) Pentru realizarea obiectivului proiectului este obligatoriu a se include activități de cercetare aplicată în IMM (cercetare industrială, dezvoltare experimentală sau orice combinație), definite conform Regulamentului 651/2014 cu modificările și completările ulterioare și Comunicarea Comisiei 2022/C 414/01.

Împreună dezvoltăm regiunea!

Capitolul VII Intensitatea ajutorului și cheltuielile eligibile

Articolul 16

(1)) Finanțarea nerambursabilă maximă ce poate fi acordată în temeiul art. 25 din Reg. 651/2014 Ajutoare de stat pentru proiecte de **cercetare și dezvoltare**, nu trebuie să depășească intensitatea maximă admisă, aplicabilă la valoarea cheltuielilor eligibile finanțabile prin ajutor de stat specific pentru proiecte de cercetare-dezvoltare aferente proiectului, în funcție de tipul de activitate și de categoria de întreprindere în care se încadrează beneficiarul. Finanțarea nerambursabilă maximă, calculată, la data acordării ajutorului, ca procent din valoarea cheltuielilor eligibile finanțabile prin ajutor de stat pentru proiecte de cercetare și dezvoltare este conform tabelului de mai jos:

Activitate	Intensitate a ajutorului de stat
<i>Cercetarea industrială</i>	50%
<i>Dezvoltarea experimentală</i>	25%
<i>Studii de fezabilitate</i>	50%

(2) Intensitățile ajutoarelor pentru cercetare industrială și dezvoltare experimentală sunt majorate până la o intensitate maximă a ajutorului de 80 % din costurile eligibile, în conformitate cu următoarele cu prevederile de mai jos:

- cu 10 puncte procentuale pentru întreprinderile mijlocii și cu 20 de puncte procentuale pentru întreprinderile mici;
- cu 15 puncte procentuale în condițiile în care proiectul de cercetare și dezvoltare este realizat în Regiunea Centru, regiune asistată care îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat.

(3) Intensitățile ajutoarelor pentru studiile de fezabilitate se majorează cu 10 puncte procentuale în cazul întreprinderilor mijlocii și cu 20 de puncte procentuale în cazul întreprinderilor mici și a microîntreprinderilor.

(4) Pe baza prevederilor de mai sus, intensitățile maxime ale ajutorului de stat pentru fiecare beneficiar sunt:

Activitate	Categorია de întreprindere	
	Mijlocie	Mică/Micro
Cercetare industrială	75%	80%
Dezvoltare experimentală	50%	60%
Studii de fezabilitate (pentru activități de CD)	60%	70%

- Cofinanțarea din contribuție proprie aferentă ajutorului pentru proiecte de cercetare-dezvoltare trebuie asigurată de beneficiarul proiectului din surse proprii, neafectate de ajutor de stat/de minimis și se aplică la valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor pentru proiecte de cercetare-dezvoltare, în funcție de intensitatea maximă aplicabilă.
- Pentru cheltuielile finanțate prin ajutorul de minimis, valoarea ajutorului de minimis acordată este de 150.000 euro, cu respectarea plafonului de minimis acordat unei întreprinderi unice pe parcursul a ultimilor 3 ani.
- Contribuția programului (acoperită din FEDR și co-finanțarea națională acordată) este de 100% din valoarea eligibilă a cheltuielilor finanțabile prin ajutor de minimis.
- În cazul în care, prin acordarea unor noi ajutoare de minimis, s-ar depăși plafonul de minimis aplicabil, întreprinderea poate beneficia, dacă solicită acest lucru, de ajutor de minimis în baza prezentei scheme

Împreună dezvoltăm regiunea!

doar pentru acea fracțiune din ajutor care, cumulată cu restul ajutoarelor de minimis primite anterior, nu depășește acest plafon¹.

- (9) În cazul fuziunilor sau al achizițiilor, pentru a se stabili dacă orice nou ajutor de minimis acordat întreprinderii noi sau întreprinderii care achiziționează depășește plafonul de minimis, se iau în considerare toate ajutoarele de minimis anterioare acordate oricăreia dintre întreprinderile care fuzionează. Ajutoarele de minimis acordate legal înainte de fuziune sau achiziție rămân legale.
- (10) În cazul în care o întreprindere se împarte în două sau mai multe întreprinderi separate, ajutoarele de minimis acordate înainte de separare se alocă întreprinderii care a beneficiat de ele, aceasta fiind, în principiu, întreprinderea care preia activitățile pentru care au fost utilizate ajutoarele de minimis. În cazul în care o astfel de alocare nu este posibilă, ajutoarele de minimis se alocă proporțional pe baza valorii contabile a capitalului propriu al noilor întreprinderi la data efectivă a separării.
- (11) În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2023/2831, momentul acordării ajutorului de minimis se consideră data semnării contractului de finanțare. Cursul valutar utilizat este cursul inforeuro valabil la momentul acordării ajutorului.
- (12) Perioada de 3 ani care trebuie luată în considerare ar trebui evaluată în mod continuu. Pentru fiecare nou ajutor de minimis acordat, trebuie luată în considerare valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate în ultimii 3 ani.
- (13) Plafonul de minimis se aplică indiferent de forma ajutorului de minimis sau de obiectivul urmărit și indiferent dacă ajutorul acordat de statul membru este finanțat în totalitate sau parțial din resurse cu originea în Uniune.
- (14) Ajutorul de stat pentru cercetare-dezvoltare, respectiv ajutorul de minimis se consideră acordat în momentul în care dreptul legal de a beneficia de acesta este conferit întreprinderii, în temeiul legislației naționale aplicabile, indiferent de data la care aceste ajutoare se plătesc.

Articolul 17

- (1) Categoriile de costuri eligibile, finanțabile prin **ajutorul de stat** specific pentru proiecte de cercetare-dezvoltare:
  - a. costurile cu clădirile, în măsura utilizării acestora în cadrul proiectului și pe durata perioadei acestei utilizări. În ceea ce privește clădirile, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza principiilor contabile general acceptate.
  - b. costurile instrumentelor și ale echipamentelor, în măsura în care acestea sunt utilizate în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări. Dacă instrumentele și echipamentele nu sunt folosite pe întreaga lor durată de viață în proiect, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, cu aplicarea regimului de amortizare prevăzut la art. 28 alin. (5) din Legea nr. 227/2015
  - c. costurile cu personalul: drepturi salariale pentru personalul implicat în activitatea de cercetare (cercetători, tehnicieni și alți membri ai personalului auxiliar), în măsura în care aceștia sunt angajați în proiect, pe baza plafoanelor prevăzute în Anexa 2 a Hotărârii nr. 1.188 din 29 septembrie 2022 privind aprobarea Planului național de cercetare, dezvoltare și inovare 2022-2027

¹ A se vedea Decizia CJUE în cauza C-608/19, pronunțată la 28.10.2020 - „Trimitere preliminară – Ajutoare de stat – Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 – Articolul 3 – Ajutor de minimis – Articolul 6 – Monitorizare – Întreprinderi care depășesc plafonul de minimis din cauza cumulului cu ajutoare obținute anterior – Posibilitatea de a alege între reducerea unui ajutor anterior sau renunțarea la acesta pentru a respecta plafonul de minimis”, accesibilă la adresa web: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=233007&pageIndex=0&doclang=RO&mode=lst&dir=&occ=firs&part=1&cid=2603115>

Împreună dezvoltăm regiunea!

- d. costurile materialelor, consumabilelor și ale altor produse similare, suportate direct ca urmare a proiectului, exclusiv pentru cercetare industrială și dezvoltare experimentală, sub formă de rată forfetară în cuantum de 10 %, aplicată totalului costurilor eligibile ale proiectelor de cercetare și dezvoltare
  - e. Cheltuieli aferente cercetării contractuale, cunoștințelor și brevetelor cumpărate sau obținute cu licență din surse externe, în condițiile de concurență deplină, / servicii de consultanță și servicii echivalente folosite exclusiv pentru proiect, servicii de cercetare industrială / dezvoltare experimentală, inclusiv colaborarea în rețea în vederea realizării schimbului de cunoștințe și tehnologii. Aceste cheltuieli sunt în limita a 30 %, aplicată totalului costurilor eligibile ale proiectelor de cercetare și dezvoltare și sunt contractate pentru proiectul de CD propus la finanțare.
  - f. Costurile eligibile pentru studiile de fezabilitate sunt costurile aferente studiului.
- (2) Categoriile de costuri eligibile, finanțabile prin **ajutorul de minimis**:
- a. Cheltuieli pentru obținerea, validarea și protejarea drepturilor de proprietate industrială, brevetelor și altor active necorporale
  - b. Costurile pentru serviciile de consultanță în domeniul inovării pentru activitățile de cercetare industrială și dezvoltare experimentală desfășurate în cadrul proiectului
  - c. Costurile pentru serviciile de asistență în domeniul inovării pentru activitățile de cercetare industrială și dezvoltare experimentală desfășurate în cadrul proiectului
  - d. Cheltuieli de promovare / stimularea activităților de valorificare a rezultatelor cercetării: cheltuieli privind taxe de publicare a articolelor științifice; cheltuieli pentru participarea la evenimente de profil (transportul și cazarea pe perioada evenimentului pentru maximum 2 persoane direct implicate în activitatea de cercetare-dezvoltare, angajate ale întreprinderii);
  - e. Cheltuieli privind crearea de rețele colaborative – cheltuieli de transport, cazare, diurna, organizarea de întâlniri, pentru personalul, angajați ai beneficiarului, direct implicat în aceste activități
  - f. cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică necesară execuției lucrărilor de construcții
  - g. cheltuieli de consultanță pentru pregătirea proiectului și managementul de proiect
  - h. cheltuieli privind comisioane, cote și taxe aferente activității de construcție (dacă este cazul)
  - i. cheltuielile de informare și publicitate obligatorii aferente proiectului
  - j. cheltuielile cu activitatea de audit financiar extern
  - k. cheltuieli de instruire a personalului – programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat
- (3) Cheltuielile prevăzute la alin. 2 de mai sus, lit. f – k, nu pot să depășească 30% din valoarea ajutorului de minimis acordat
- (4) Detalierea categoriilor și subcategoriilor de cheltuieli eligibile sunt menționate în Ghidul solicitantului aferent apelului de proiecte în cadrul căruia se solicită finanțare.

Articolul 18

Este eligibilă taxa pe valoare adăugată (TVA) aferentă cheltuielilor eligibile, în condițiile prevăzute de H.G. nr. 873 / 2022.

Articolul 19

Condițiile cumulative de eligibilitate a cheltuielilor pentru ajutoarele de stat și ajutorul de minimis sunt:

- a) să respecte prevederile art. 63 și ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) 1060/2021 precum și perioada de implementare stabilită de către autoritatea de management prin contractul/decizia/ordinul de finanțare. Înainte de depunerea cererii de finanțare sunt eligibile numai cheltuielile aferente categoriei de Cheltuieli de pregătire și depunere a cererii de finanțare,

Împreună dezvoltăm regiunea!

- cheltuieli de proiectare și inginerie, cheltuieli aferente raportului de maturitate tehnologica inițial, dacă sunt efectuate după data transmiterii programului către Comisie sau data de 1 ianuarie 2021, oricare dintre aceste date survine prima, și 31 decembrie 2027;
- b) să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sau cu prevederile legislației statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din H.G. 873/2022;
  - c) să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din H.G. 873/2022;
  - d) să fie în conformitate cu prevederile programului;
  - e) să fie în conformitate cu prevederile contractului/deciziei de finanțare;
  - f) să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
  - g) să nu fie contrare prevederilor dreptului aplicabil al Uniunii Europene sau legislației naționale care vizează aplicarea dreptului relevant al Uniunii, în privința eligibilității, regularității, gestiunii sau controlului operațiunilor și cheltuielilor;
  - h) să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului,
  - i) să respecte condițiile de eligibilitate specifice tipului de ajutor aplicabil.

Articolul 20

- (1) Pentru ajutoarele de stat specifice pentru proiecte de cercetare-dezvoltare, respectiv ajutorul de minimis, trebuie avute în vedere următoarele:
  - a) Investiția trebuie menținută în regiunea beneficiară pentru o perioadă de cel puțin 3 ani de la finalizarea investițiilor. Această condiție nu împiedică înlocuirea unei instalații sau a unui echipament care a devenit depășit sau a fost distrus în această perioadă, cu condiția ca activitatea economică să fie menținută în regiunea în cauză pentru perioada minimă relevantă;
  - b) Beneficiarul confirmă că, în cei 2 ani anteriori cererii de ajutor, nu a efectuat o relocare către unitatea în care urmează să aibă loc investiția inițială pentru care se solicită ajutorul și oferă un angajament că nu va face acest lucru pentru o perioadă de până la 2 ani după finalizarea investiției inițiale pentru care se solicită ajutorul.
  - c) Beneficiarul ajutorului trebuie să facă dovada cofinanțării eligibile aferente proiectului și a cheltuielilor neeligibile asociate acestuia, exclusiv TVA.
- (2) Pentru ajutoarele de minimis pentru instruirea angajaților trebuie avute în vedere următoarele:
  - a) Aceste ajutoare se acordă cu respectarea tuturor condițiilor aferente ajutoarelor de minimis.
  - b) Investițiile în instruirea angajaților trebuie să vizeze:
    - i. Activități de instruire specifică a angajaților care vor fi implicați în operarea noilor tehnologii
    - ii. Abilități tehnice: abilități de rezolvare a problemelor, design, operare, reproiectare și întreținere a echipamentelor sau structurilor tehnologice, abilități IT profesionale
    - iii. Abilități de management: abilități în legătură cu planificarea afacerilor, conformare la reguli și norme de calitate, planificarea resurselor umane, alocarea de resurse
    - iv. Abilități antreprenoriale: abilități specifice precum managementul riscului, gândire strategică, abilități de relaționare, abilități de adaptare la provocări și cerințe multiple
    - v. Abilități "verzi": abilități specifice pentru modificarea produselor, serviciilor sau operațiunilor determinate de schimbările climatice, cerințe sau reguli
    - vi. Alte abilități și a competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenariat în afara celor descrise mai sus

Împreună dezvoltăm regiunea!

Articolul 21

Sunt considerate **neeligibile** următoarele categorii de cheltuieli:

- a) cheltuielile prevăzute la art. 10 din HG. nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul European de dezvoltare regională, Fondul social European Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- b) achiziționarea de terenuri și/sau construcții,
- c) cheltuielile privind costurile de funcționare și întreținere a obiectivelor finanțate,
- d) cheltuielilor salariale, cu excepția costurilor cu personalul: cercetători, tehnicieni și alți membri ai personalului auxiliar, în măsura în care aceștia sunt angajați în proiect;
- e) cheltuieli cu materii prime, materiale consumabile și alte produse similare, cu excepția costurilor materialelor, consumabilelor și ale altor produse similare, suportate direct ca urmare a proiectului de cercetare-dezvoltare;
- f) cheltuielile cu achiziția de utilaje și echipamente care folosesc pentru funcționare arderea combustibililor fosili;
- g) cheltuielile cu investiții legate de achiziția de sisteme noi / înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili și achiziția de sisteme noi / înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază gaz;
- h) cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rata și dobânzi aferente creditelor,
- i) contribuția în natură
- j) cheltuielile cu leasingul, prevăzute la art. 7 din HG nr. 873/2022
- k) cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport, așa cum sunt ele clasificate în Subgrupa 2.3. „Mijloace de transport” din HG 2139/2004, pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe
- l) cheltuielile privind achiziția de dotări/echipamente/utilaje second-hand;
- m) amenzi, penalități, dobânzi, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj;
- n) Cheltuieli privind introducerea în producție a rezultatelor activităților de cercetare-dezvoltare și comercializarea acestora.
- o) Cheltuielile efectuate înainte de depunerea cererii de finanțare a proiectului, cu excepția celor aferente Capitolului 6. Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică, respectiv cheltuielile privind serviciu de consultanță pentru inovare referitoare la elaborarea raportului de maturitate tehnologică inițial, solicitat la depunerea cererii de finanțare.
- p) Cheltuieli cu elaborarea studiilor de fezabilitate, a studiilor de fezabilitate aferente construcțiilor, a documentațiilor de avizare a lucrărilor de intervenții
- q) valoarea TVA aferentă cheltuielilor neeligibile
- r) valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile care a fost sau care va fi solicitată la rambursare conform legislației naționale în domeniul fiscal, în cazul operațiunilor al căror cost total este mai mic de 5.000.000 EUR (inclusiv TVA)
- s) valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile deductibilă conform legislației naționale în domeniul TVA, potrivit prevederilor art. 64 alin (1) lit. c din Regulamentul (UE) 2021/1060, în cazul operațiunilor al căror cost total este mai mare de 5.000.000 EUR (inclusiv TVA)
- t) cheltuielile aferente operațiunilor care fac obiectul uneia dintre situațiile prevăzute la art. 65 alin. (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, care afectează caracterul durabil al operațiunilor, devin neeligibile, proporțional cu perioada de neconformitate.

Împreună dezvoltăm regiunea!

Capitolul VIII Durata, bugetul și numărul estimat al beneficiarilor**Articolul 22**

Prezenta schemă se aprobă prin Dispoziția Directorului General al ADR Centru și se aplică de la data publicării ei pe site-ul <https://www.regiocentru.ro/> până la epuizarea bugetului alocat, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2027. Plata ajutorului poate fi efectuată până la data de 30 Iunie 2030, în limita bugetului alocat schemei.

Articolul 23

- (1) Bugetul total estimat al schemei este de 8.748.399 euro, din care sprijin FEDR 7.436.139,00 euro și 1.312.260,00 euro finanțare de la bugetul de stat.
- (2) Având în vedere că prevederile în vigoare ale Regulamentului (UE) nr. 651/2014 sunt valabile până la data de 31 decembrie 2026, Autoritatea de Management a PR Centru, în calitate sa de inițiator și furnizor al schemei de ajutor de ajutor de stat specifică pentru proiecte de cercetare-dezvoltare, se obligă să actualizeze prezenta schemă conform reglementărilor europene privind ajutorul de stat în vigoare după data de 31 decembrie 2026 și să solicite în prealabil avizul Consiliului Concurenței asupra respectivelor modificări. Toate ajutoarele de stat acordate, începând cu data de 1 ianuarie 2027, în baza prezentei scheme, vor respecta condițiile stabilite de reglementările europene privind ajutorul de stat aplicabile la acel moment. Aceste obligații apar și în cazul modificării Regulamentului (UE) nr. 651/2014 înainte de data de 1 ianuarie 2027.

Articolul 24

- (1) Sursa de finanțare pentru prezenta schemă este Programului Regiunea Centru 2021-2027, *Obiectivul de politică 1 "O Europă mai competitivă și mai inteligentă prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale", Prioritatea 1 "O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă", Obiectiv Specific 1.1. "Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate" și Obiectiv specific 1.4 "Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat", Acțiunea 3: Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă, Intervenția 1.3.1.Trecerea de la idee la piață – sprijin pentru IMM-uri.*
- (2) Alocarea estimativă a bugetului pe ani și pe surse de finanțare este următoarea:

Tip ajutor	An	2024 (euro)	2025 (euro)	2026 (euro)	2027 (euro)	Total (euro)
Ajutor pentru proiecte de cercetare și dezvoltare	Buget total	1.530.968,8	1.530.968,8	1.530.968,8	1.530.968,8	6.123.879,2
	FEDR	1.301.324,4	1.301.324,3	1.301.324,3	1.301.324,3	5.205.297,3
	Buget de stat	229.645,5	229.645,5	229.645,5	229.645,5	918.582
Ajutor de minimis	Buget total	656.129,9	656.129,9	656.129,9	656.129,9	2.624.519,6
	FEDR	557.710,5	557.710,4	557.710,4	557.710,4	2.230.841,7
	Buget de stat	98.419,5	98.419,5	98.419,5	98.419,5	393.678
Total						8.748.399

Împreună dezvoltăm regiunea!

- (3) Se pot acorda ajutoare de stat și minimis peste limita anuală indicativă de la alin. 2 al prezentului articol, cu condiția încadrării în bugetul general al schemei prevăzut la același aliniat.
- (4) Sumele anuale estimate la alin 2, pentru oricare dintre anii de valabilitate ai schemei, în cazul neutilizării integrale, se reportează pentru anii următori, cu condiția încadrării în bugetul general al schemei.
- (5) Valoarea ajutorului de stat și de minimis acordat în baza schemei pentru fiecare beneficiar se va calcula utilizând cursul Inforeuro valabil la data acordării ajutorului (data semnării contractului de finanțare).

Articolul 25

Numărul maxim estimat al beneficiarilor de ajutoare stat și de minimis în cadrul prezentei scheme este de 88 de beneficiari, pe fiecare tip de ajutor.

Capitolul IX Efectul stimulat

Articolul 26

- (1) Ajutoarele de stat acordate prin prezenta schemă trebuie să aibă un efect stimulat. Această condiție este considerată a fi îndeplinită atunci când beneficiarul a prezentat furnizorului, în conformitate cu art. 6 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, cererea de ajutor completată, înainte de demararea investiției. Cererea de ajutor conține cel puțin următoarele informații:
  - a) denumirea întreprinderii și dimensiunea acesteia;
  - b) descrierea proiectului, inclusiv data începerii și a încheierii acestuia;
  - c) locul de desfășurare a proiectului;
  - d) lista costurilor proiectului;
  - e) tipul de ajutor (grant) și valoarea finanțării publice necesare pentru proiect.

Capitolul X Regula de cumul

Articolul 27

Pentru prezenta schemă, se aplică regula de cumul în conformitate cu art. 8 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, cu modificările și completările ulterioare, precum și conform articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 2831/2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 ajutoarelor de minimis.

Articolul 28

Ajutoarele acordate pentru proiecte de cercetare și dezvoltare pot fi cumulate cu orice alte ajutoare de stat sau de minimis atât timp cât măsurile respective vizează costuri eligibile identificabile diferite sau cu orice alt ajutor de stat sau de minimis, în legătură cu aceleași costuri eligibile, care se suprapun parțial sau integral, numai în cazul în care cumulul respectiv nu are drept rezultat depășirea celui mai ridicat nivel de intensitate a ajutorului sau a celui mai ridicat quantum al ajutorului aplicabil ajutorului respectiv în temeiul Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei.

Articolul 29

- (1) Ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/2831 pot fi cumulate cu ajutoare de minimis acordate în conformitate Regulamentul (UE) 2023/2832 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de minimis acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general;
- (2) Ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/2831 pot fi cumulate cu ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1408/2013 al Comisiei din 18

Împreună dezvoltăm regiunea!

decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis în sectorul agricol și Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis în sectorul pescuitului și acvaculturii, în limita plafonului relevant (300.000 euro per întreprindere unică).

- (3) Ajutoarele de minimis acordate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2023/2831 nu se cumulează cu ajutoare de stat acordate pentru aceleași costuri eligibile sau cu ajutoare de stat acordate pentru aceeași măsură de finanțare de risc dacă o astfel de cumulare ar depăși intensitatea sau valoarea maximă relevantă a ajutorului stabilită pentru condițiile specifice ale fiecărui caz de un regulament sau de o decizie de exceptare pe categorii adoptat(ă) de Comisie. Ajutoarele de minimis care nu se acordă pentru costuri eligibile specifice sau care nu pot fi asociate unor astfel de costuri pot fi cumulate cu alte ajutoare de stat acordate în temeiul unui regulament sau al unei decizii de exceptare pe categorii adoptat(e) de Comisie.

Articolul 30

Pentru respectarea regulilor de cumul, solicitantul ajutoarelor de stat și minimis va prezenta o declarație pe propria răspundere, în care va menționa informațiile referitoare la orice alt ajutor de stat și de minimis primit în ultimii 3 ani până la depunerea cererii de finanțare, respectiv încheierea contractului de finanțare, cu respectarea prevederilor referitoare la întreprinderea unică. Declarația va fi actualizată înainte de încheierea actului de acordare a ajutorului.

Capitolul XI Procedura de implementare a schemei

Articolul 31

ADR Centru, prin Autoritatea de management pentru PR Centru 2021-2027, este furnizorul și administratorul ajutoarelor de stat și de minimis responsabil cu implementarea prezentei scheme.

Articolul 32

Procedura de implementare și derulare a schemei de ajutoare de stat și de minimis se desfășoară după cum urmează:

- a) derularea schemei va avea următoarea succesiune: lansarea apelului, depunerea cererilor de finanțare însoțite de documentele solicitate, evaluarea, selecția beneficiarilor de finanțare, semnarea contractelor individuale de finanțare, implementarea proiectelor, raportarea, monitorizarea și rambursarea cheltuielilor;
- b) criteriile de evaluare principale pe baza cărora vor fi punctate proiectele sunt:
  - i. Contribuția proiectului la realizarea obiectivelor priorității de investiție
  - ii. Capacitatea solicitantului de implementare a proiectului
  - iii. Calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectului
  - iv. Respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, de gen și nediscriminarea
  - v. Complementaritatea cu alte investiții realizate din alte surse de finanțare și gradul de replicare și aplicabilitate a inovației
- c) detaliile privind toate etapele de la lit. a), precum și criteriile și subcriteriile de evaluare a cererilor de finanțare sunt prezentate în ghidul solicitantului; acestea nu aduc atingere prevederilor în materie de ajutor de stat care rezultă din dispozițiile legale aplicabile și ghidul solicitantului.

Împreună dezvoltăm regiunea!

Articolul 33

În vederea verificării eligibilității solicitanților, pentru acordarea ajutorului prevăzut de prezenta schemă se vor verifica toate condițiile de eligibilitate.

Articolul 34

- (1) Furnizorul ajutorului are obligația de a verifica îndeplinirea tuturor condițiilor de eligibilitate, atât a celor referitoare la solicitant și proiect, cât și a celor referitoare la cheltuielile finanțate prin prezenta schemă.
- (2) Verificarea condițiilor de eligibilitate aferente solicitantului și proiectului, precum și a cheltuielilor se realizează de furnizorul ajutorului înainte de acordarea finanțării nerambursabile. Furnizorul ajutorului asigură, sub orice formă, publicarea listei proiectelor ce vor beneficia de finanțare ca urmare a îndeplinirii condițiilor de eligibilitate și a altor condiții specifice.
- (3) În cazul în care proiectul este eligibil pentru a primi o finanțare în cadrul schemei și este selectat pentru finanțare în urma procesului de evaluare, furnizorul ajutorului comunică în scris întreprinderii beneficiare caracterul de ajutor al finanțării, tipul de ajutor acordat (ajutor de stat pentru cercetare dezvoltare, ajutor de minimis), cuantumul maxim al ajutorului ce poate fi acordat conform prezentei scheme.
- (4) În cazul în care întreprinderea nu este eligibilă să primească ajutor în cadrul schemei de ajutor, furnizorul ajutorului de stat îi comunică în scris acest lucru.

Articolul 35

Implementarea schemei se face cu respectarea Recomandării (UE) 2020/1.039 a Comisiei din 14 iulie 2020 privind condiționarea acordării unui sprijin financiar din partea statului pentru întreprinderile din Uniune de absența legăturilor cu jurisdicțiile necooperante. Asigurarea respectării condiționalităților prevăzute în recomandarea Comisiei Europene se realizează pe baza instrucțiunilor prevăzute în Ghidul solicitantului.

Articolul 36

- (1) Beneficiarii au dreptul de a primi ajutorul de stat specific pentru proiecte de cercetare-dezvoltare și ajutor de minimis pentru implementarea proiectului selectat, în condițiile prevăzute în prezenta schemă de ajutor și în conformitate cu prevederile actului de acordare a ajutorului.
- (2) Beneficiarii au obligația de a implementa proiectul selectat și de a asigura durabilitatea acestuia, sens în care intermedierea este interzisă.
- (3) La momentul depunerii cererii de finanțare, precum și pe parcursul perioadei de evaluare, selecție și contractare, dar și pe perioada de minim 3 ani de la data finalizării proiectului, potențialii beneficiarii au următoarele obligații:
  - a) Obligația de a asigura din surse proprii valoarea cheltuielilor neeligibile, precum și valoarea cofinanțării din bugetul eligibil al proiectului;
  - b) Obligația de a menține investiția minim 3 ani pe teritoriul regiunii Centru;
  - c) Obligația de a raporta furnizorului de ajutor toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutorului, în formatul pus la dispoziție de furnizor;
  - d) Obligația de a restitui parțial sau integral valoarea ajutorului primit în situația nerespectării condițiilor de acordare și utilizare a ajutorului, inclusiv dobânda aferentă.
- (4) Beneficiarii au obligația de a păstra, pe o perioadă de minim 10 ani de la data acordării ajutorului în cadrul prezentei scheme, toate documentele referitoare la ajutoarele de stat / de minimis primit pentru a demonstra respectarea tuturor condițiilor impuse de legislația europeană în acest domeniu.
- (5) Pentru investițiile care includ lucrări de construcție ce se supun autorizării, de asemenea, solicitanții trebuie să facă dovada existenței unuia dintre următoarele drepturi asupra imobilului (teren și clădire):
  - a) drept de proprietate privată;
  - b) drept de concesiune asupra unui bun aparținând proprietății publice;

Împreună dezvoltăm regiunea!

- c) drept de suprafață asupra terenului pe care urmează a se edifica o construcție obiect al proiectului.
- (6) Pentru investițiile care nu includ lucrări de construcție ce sunt supuse autorizării, solicitantii trebuie să facă dovada existenței unuia dintre următoarele drepturi asupra imobilului (teren și clădire):
- drept de proprietate privată;
  - drept de concesiune;
  - drept de suprafață asupra terenului pe care este edificată o construcție;
  - drept de uzufruct;
  - drept de folosință rezultat dintr-un contract de împrumut de folosință (comodat) sau contract de închiriere/locatiune;
- (7) Spațiul destinat implementării proiectului este, de regulă, imobilul (teren și/sau clădiri) în care activele achiziționate prin proiect, precum utilaje, linii de producție etc., sunt instalate, montate și/sau în care aceste bunuri sunt utilizate. Spațiul trebuie să fie adecvat desfășurării activității pentru care sunt achiziționate activele.
- (8) În raport de obligațiile prevăzute la alin. 5 și 6, durata drepturilor conferite trebuie să vizeze inclusiv perioada de durabilitate a proiectului. În plus, în cazul proiectelor care implică lucrări de construcție supuse autorizării, terenul sau clădirea vizată trebuie:
- să fie liber de orice sarcini sau interdicții care afectează implementarea proiectului;
  - să nu facă obiectul unor garanții, cesionări și nici a unei alte forme de sarcini care ar putea afecta dreptul invocat
  - să nu facă obiectul unor litigii aflate în curs de soluționare privind dreptul invocat de beneficiar;
  - să nu facă obiectul revendicării potrivit unor legi speciale ori dreptului comun;
- (9) Condiția prevăzută la alin. 3 nu împiedică înlocuirea unei instalații sau a unui echipament care a devenit depășit sau a fost distrus în această perioadă, cu condiția ca activitatea economică să fie menținută în regiunea Centru pentru perioada minimă prevăzută în schemă, costurile cu instalația / echipamentul de înlocuire nefiind eligibile pentru ajutor de stat / de minimis.
- (10) Obligația de a transmite, la finalizarea etapei 1, raportul de evaluare tehnologică realizat de către o organizație de cercetare, inclusă în Registrul Potențialilor Contractorilor, care deține, în portofoliu propriu, proiecte de CD din domeniul de specializare inteligentă selectat de solicitant.
- (11) Obligația de a notifica AMPR Centru, în termen de 5 zile lucrătoare, de la data constatării eșecului de CD.

Articolul 37

Constituie motive de restituire integrală a ajutoarelor de stat sau de minimis:

- nerespectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 2831/2023
- nerespectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 651/2014;
- nerespectarea prevederilor Regulamentului (UE) 1060/2021;
- nerespectarea prevederilor Regulamentului (UE) 1058/2021;
- nerealizarea a niciunui dintre obiectivele asumate prin proiect;
- înstrăinarea proiectului ori a bunurilor obținute prin finanțarea prevăzută în prezenta schemă în perioada de durabilitate a proiectului. Se are în vedere atât înstrăinare parțială cât și totală. În raport de formă, prin înstrăinare se înțelege atât cea oneroasă cât și cea gratuită;
- nerespectarea criteriilor de eligibilitate impuse prin prezenta schema, inclusiv în cazul constatării ulterioare

Articolul 38

Constituie motive de restituire parțială a ajutoarelor de stat / de minimis primit:

Împreună dezvoltăm regiunea!

- a) efectuarea unor cheltuieli care nu respectă prevederile HG 873 din 6 iulie 2022 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune 2021-2027;
- b) atingerea parțială a obiectivelor și indicatorilor de realizare și de rezultat din cadrul proiectului aprobat.

Articolul 39

Constituie motive de restituire integrală a ajutorului de stat pentru cercetare dezvoltare dacă în etapa 1 se constată că din vina proprie a Beneficiarului, nu s-au realizat etapele de cercetare-dezvoltare/activitățile și obiectivele prevăzute în planul de afaceri pentru care s-a primit finanțare.

Articolul 40

- (1) Intervenția este organizată în 2 etape, după cum urmează :
  - a) Etapa 1 -Etapa de cercetare care se concretizează cu o tehnologie demonstrată din punct de vedere al funcționalității, în mediul industrial (nivel de maturitate tehnologică TRL 6).
  - b) Etapa 2- Etapa de dezvoltare care se concretizează cu demonstrarea că sistemul real este complet realizat și certificat prin teste și demonstrații (TRL 8).
- (2) Nu se va putea demara etapa 2 a proiectului decât ulterior îndeplinirii condițiilor aferente etapei 1. Pentru a demara etapa 2 de implementare, Beneficiarul are obligația de a demonstra nivelul de maturitate tehnologica (minim TRL 6) prin transmiterea, în 30 zile de la finalizarea etapei 1, a Raportului de maturitate tehnologica realizat de către o organizație de cercetare, inclusă în Registrul Potențialilor Contractorilor și acreditată, care deține, în portofoliu propriu, proiecte de CD din domeniul de specializare inteligentă selectat de solicitant.
- (3) Prin excepție de la prevederile menționate anterior, un proiect aflat la un nivel de maturitate tehnologica 6/7 poate fi depus direct în etapa 2. Cercetarea se consideră încheiată numai după aplicarea ei în producție și obținerea rezultatelor scontate, respectiv comercializarea produselor/proceselor/tehnologiilor/serviciilor obținute.
- (4) Beneficiarul are obligația de a pune la dispoziția ADR Centru, în formatul și în termenul solicitate de către acesta, toate livrabilele și rapoartele tehnice solicitate în vederea analizei nivelului de maturitate tehnologica a proiectului de cercetare-dezvoltare, respectiv a viabilității conceptului din punct de vedere tehnic și/sau economic, financiar și a potențialului de brevetabilitate (acolo unde este cazul).

Capitolul XII Reguli privind transparența, monitorizarea și raportarea

Articolul 41

Furnizorul de ajutoare de stat și de minimis păstrează evidența detaliată a ajutoarelor acordate în baza prezentei scheme de ajutoare de stat și de minimis pe o durată de 10 ani de la data la care ultima alocare specifică a fost acordată în baza schemei. Această evidență trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru a demonstra respectarea condițiilor impuse de legislația comunitară în domeniul ajutorului de stat.

Articolul 42

- (1) Raportarea și monitorizarea ajutoarelor acordate în baza prezentei scheme se fac în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare și ale Regulamentului privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat și de minimis, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 441/2022, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 422 din data de 2 mai 2022.

Împreună dezvoltăm regiunea!

- (2) Furnizorul de ajutoare de stat și de minimis are obligația să dea informațiile necesare pentru verificarea respectării prevederilor comunitare în domeniul ajutorului de stat, la solicitarea scrisă a Comisiei Europene sau a Consiliului Concurenței, în maximum 20 de zile lucrătoare.

Articolul 43

Furnizorul de ajutoare de stat și de minimis transmite raportarea anuală Consiliului Concurenței privind implementarea schemei de ajutor de stat, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 441 din 15 aprilie 2022, precum și cu Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, modificat și completat de Regulamentul (UE) 2015/2.282.

Articolul 44

- (1) Furnizorul monitorizează respectarea condițiilor și criteriilor de eligibilitate pe toată durata de derulare a schemei de ajutoare de stat și de minimis și pe o perioadă de 3 ani de la finalizarea acesteia, iar în situația în care constată nerespectarea acestor criterii, furnizorul întreprinde toate demersurile necesare pentru recuperarea ajutorului acordat, inclusiv a dobânzilor aferente, calculate conform prevederilor în vigoare.
- (2) Furnizorul are obligația de a transmite Consiliului Concurenței, în formatul și în termenul prevăzut de Regulamentul privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat și de minimis, toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutoarelor la nivel național.

Articolul 45

- (1) Beneficiarul trebuie să păstreze timp de minimum 10 ani de la data la care a fost acordată ultima alocare specifică toate documentele referitoare la ajutorul primit în cadrul schemei. Această evidență trebuie să conțină informațiile necesare pentru a demonstra respectarea tuturor condițiilor impuse prin actul de acordare, cum sunt: datele de identificare a beneficiarului, durata, cheltuielile eligibile, valoarea, momentul și modalitatea acordării ajutorului, originea acestuia, durata, metoda de calcul al ajutoarelor acordate. Beneficiarii de ajutoare au obligația de a pune la dispoziția furnizorului schemei, în formatul și în termenul solicitat de acesta, toate datele și informațiile necesare în vederea îndeplinirii procedurilor de raportare și monitorizare ce cad în sarcina furnizorului.

Articolul 46

Textul schemei de ajutor și ghidul solicitantului se publică integral pe pagina de internet a furnizorului schemei (<https://www.regiocentru.ro/>).

Articolul 47

- (1) Furnizorul ajutorului are obligația, conform prevederilor OUG nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, cu modificările și completările ulterioare, de a încărca în Registrul electronic al ajutoarelor de stat acordate în România (RegAS):
- măsurile de ajutor de stat și de minimis, în termen de 10 zile lucrătoare, de la data intrării lor în vigoare;
  - informațiile referitoare la actele de acordare a finanțării, precum și actele de acordare a ajutoarelor, într-un termen de maximum 7 zile lucrătoare de la data semnării acestora;
  - plățile se încarcă în termen de 10 zile lucrătoare de la data efectuării acesteia;
  - obligațiile de recuperare a ajutoarelor ilegale sau utilizate abuziv și rambursările efective ale respectivelor obligații se încarcă în termen de 7 zile lucrătoare de la data instituirii obligației de recuperare, respectiv de la data rambursării.

Împreună dezvoltăm regiunea!

- (2) Informațiile prevăzute în anexa III a Regulamentului (UE) 651/2014 privind fiecare ajutor individual care depășește echivalentul în lei a 100.000 euro vor fi publicate pe pagina națională www.ajutordestat.ro.
- (3) Furnizorul va asigura publicarea Anexei II - Informații privind ajutoarele de stat exceptate a Regulamentului (UE) 651/2014 pe pagina proprie de internet, la adresa <https://www.regiocentru.ro/>.
- (4) În cazul în care furnizorul nu are date definitive privind valoarea ajutorului, acesta va transmite Consiliului Concurenței valori estimative.
- (5) Erorile constatate de furnizor și corecțiile legale, anulările, recalculările, recuperările și rambursările, se raportează Consiliului Concurenței până la data de 31 martie a anului următor anului de raportare.

Articolul 48

- (1) Furnizorul ajutorului va informa în scris beneficiarii cu privire la cuantumul ajutorului acordat în baza prezentei scheme și caracterul acestuia, cu menționarea expresă a reglementărilor aplicabile și a plafoanelor maxime permise.
- (2) Beneficiarii de ajutor vor permite publicarea pe pagina de internet a ADR Centru, Autoritatea de Management pentru Programul Regiunea Centru 2021-2027, la adresa <https://www.regiocentru.ro/>, a informațiilor privind activitățile finanțate din ajutorul acordat.

Articolul 49

- (1) În conformitate cu art. 17 din OUG nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare, furnizorul va informa Consiliul Concurenței în termen de 15 zile de la data adoptării schemei de ajutoare de stat și de minimis.
- (2) În conformitate cu prevederile art. 42 (1) din OUG nr. 77/2014, furnizorul va informa Consiliul Concurenței cu privire la intrarea în vigoare a prezentei scheme de ajutor de stat și de minimis, precum și a oricărei modificări aduse măsurii de sprijin, în termen de maxim 5 zile de la momentul la care acest eveniment a avut loc.

Capitolul XIII Recuperarea ajutorului

Articolul 50

- (1) Recuperarea ajutoarelor de stat și de minimis se realizează de către furnizorul schemei conform prevederilor și normelor stabilite prin:
  - Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare.
  - Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66 / 2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.
  - Regulamentul (UE) 1589/2015 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a art. 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248/ 24.09.2015.
  - Regulamentul (CE) 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2015/1589 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 140/ 30.04.2004.
- (2) În vederea recuperării ajutoarelor acordate, furnizorul are obligația emiterii, prin acte administrative, de norme metodologice proprii.

Împreună dezvoltăm regiunea!

- (3) Furnizorul dispune stoparea acordării / plății ajutoarelor de stat / de minimis sau solicită recuperarea ajutoarelor de stat / de minimis deja plătit, în cazul în care documentele și informațiile furnizate de către beneficiar în documentele depuse se dovedesc a fi incorecte sau false.
- (4) Valoarea ajutorului recuperat se completează cu valoarea dobânzii aferente, datorate de la data plății ajutorului până la data recuperării efective a acestuia. Procedura de calcul al dobânzii se stabilește prin instrucțiuni emise de Consiliul Concurenței². Rata dobânzii aplicabile este cea stabilită prin Regulamentul (CE) 794/2004 al Comisiei, precum și cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 1589/2015 al Consiliului.
- (5) În vederea dispunerii stopării sau recuperării ajutoarelor de stat și de minimis acordate, furnizorul măsurii de ajutor de stat emite decizii care au caracter de titlu executoriu, pe care le transmite la Consiliul Concurenței, spre informare, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la adoptare.
- (6) Când recuperarea ajutoarelor de stat și de minimis se realizează ca urmare a constatării și sancționării unei nereguli, așa cum este aceasta definită de OUG nr. 66/2011, constatarea și recuperarea ajutoarelor acordate se realizează de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru în colaborare cu Ministerul Finanțelor, prin Serviciul de Inspecție Fonduri Europene din cadrul Direcției Generale de Inspecție Economico Financiară, conform acordului cadru de delegare a atribuțiilor privind implementarea Programului Regiunea Centru 2021-2027, cu aplicarea corespunzătoare a art. 43 alin. (2) din OUG nr. 66/2011.
- (7) Valoarea sumelor care fac obiectul recuperării va fi dedusă din costul total eligibil al proiectului, pe baza prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare și a celorlalte prevederi legale aplicabile contractului de finanțare.

---

² regăsită la adresa: http://www.renasc.eu/wp-content/uploads/2020/12/ilovepdf_merged-2.pdf.

Împreună dezvoltăm regiunea!

ANEXA 1 – Domenii eligibile conform clasificării CAEN

Nr	Descrierea	CAEN
1.	Activități de servicii anexe silviculturii	0240
2.	Prelucrarea și conservarea cărnii	1011
3.	Prelucrarea și conservarea cărnii de pasare	1012
4.	Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasăre)	1013
5.	Prelucrarea și conservarea peștelui, crustaceelor și moluștelor	1020
6.	Prelucrarea și conservarea cartofilor	1031
7.	Fabricarea sucurilor de fructe și legume	1032
8.	Prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor n.c.a.	1039
9.	Fabricarea uleiurilor și grăsimilor	1041
10.	Fabricarea margarinei și a altor produse comestibile similare	1042
11.	Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor	1051
12.	Fabricarea înghețatei	1052
13.	Fabricarea produselor de morărit	1061
14.	Fabricarea amidonului și a produselor din amidon	1062
15.	Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	1071
16.	Fabricarea biscuiților și pișcoturilor; fabricarea prăjiturilor și a produselor conservate de patiserie	1072
17.	Fabricarea macaroanelor, tăițelilor, cușcușului și a altor produse făinoase similare	1073
18.	Fabricarea zaharului	1081
19.	Fabricarea produselor din cacao, a ciocolatei și a produselor zaharoase	1082
20.	Prelucrarea ceaiului și cafelei	1083
21.	Fabricarea condimentelor și ingredientelor	1084
22.	Fabricarea de mâncăruri preparate	1085
23.	Fabricarea preparatelor alimentare omogenizate și alimentelor dietetice	1086
24.	Fabricarea altor produse alimentare n.c.a.	1089
25.	Fabricarea preparatelor pentru hrană animalelor de fermă	1091
26.	Fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor de companie	1092
27.	Producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate	1107
28.	Pregătirea fibrelor și filarea fibrelor	1310
29.	Producția de țesături	1320
30.	Finisarea materialelor textile	1330
31.	Fabricarea de metraje prin tricotare sau croșetare	1391
32.	Fabricarea de articole confecționate din textile (cu excepția îmbrăcăminte și lenjeriei de corp)	1392
33.	Fabricarea de covoare și mochete	1393
34.	Fabricarea de odgoane, frânghii, sfori și plase	1394
35.	Fabricarea de textile neșesute și articole din acestea, cu excepția confecțiilor de îmbrăcăminte	1395
36.	Fabricarea de articole tehnice și industriale din textile	1396
37.	Fabricarea altor articole textile n.c.a.	1399
38.	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte din piele	1411

Împreună dezvoltăm regiunea!

39.	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte pentru lucru	1412
40.	Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)	1413
41.	Fabricarea de articole de lenjerie de corp	1414
42.	Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte și accesorii n.c.a.	1419
43.	Fabricarea articolelor din blană	1420
44.	Fabricarea prin tricotare sau croșetare a ciorapilor și articolelor de galanterie	1431
45.	Fabricarea prin tricotare sau croșetare a altor articole de îmbrăcăminte.	1439
46.	Tăbăcirea și finisarea pieilor; prepararea și vopsirea blănurilor	1511
47.	Fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie și a articolelor de harnașament	1512
48.	Fabricarea încălțămintei	1520
49.	Tăierea și rindeluirea lemnului	1610
50.	Fabricarea de furnire și a panourilor din lemn	1621
51.	Fabricarea parchetului asamblat în panouri	1622
52.	Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	1623
53.	Fabricarea ambalajelor din lemn	1624
54.	Fabricarea altor produse din lemn; fabricarea articolelor din plută, paie și din alte materiale vegetale împletite Excepție: 1629.21 Plută naturală prelucrată primar; deșeuri de plută	1629
55.	Fabricarea hârtiei și cartonului	1712
56.	Fabricarea hârtiei și cartonului ondulat și a ambalajelor din hârtie și carton	1721
57.	Tipărirea ziarelor	1811
58.	Alte activități de tipărire n.c.a	1812
59.	Servicii pregătitoare pentru pre-tipărire	1813
60.	Legătorie și servicii conexe	1814
61.	Reproducerea înregistrărilor	1820
62.	Fabricarea gazelor industriale	2011
63.	Fabricarea coloranților și a pigmentilor	2012
64.	Fabricarea altor produse chimice anorganice, de baza Excepție: 2013.1 Uraniu îmbogățit și plutoniu; uraniu sărăcit și thoriu; alte elemente radioactive 2013.61 Izotopi n.c.a. și compuși izotopici (inclusiv apă grea)	2013
65.	Fabricarea altor produse chimice organice, de baza Excepție: 2014.1 Hidrocarburi și derivatele lor 2014.72 Cărbune de lemn	2014
66.	Fabricarea îngrășămintelor și produselor azotoase	2015
67.	Fabricarea materialelor plastice în forme primare	2016
68.	Fabricarea cauciucului sintetic în forme primare	2017
69.	Fabricarea pesticidelor și a altor produse agrochimice	2020
70.	Fabricarea vopselelor, lacurilor, cernelii tipografice și masticurilor	2030
71.	Fabricarea săpunurilor, detergenților și a produselor de întreținere	2041
72.	Fabricarea parfumurilor și a produselor cosmetice (de toaletă)	2042
73.	Fabricarea cleiurilor	2052
74.	Fabricarea uleiurilor esențiale	2053
75.	Fabricarea altor produse chimice n.c.a.	2059

Împreună dezvoltăm regiunea!

76.	Fabricarea fibrelor sintetice și artificiale	2060
77.	Fabricarea produselor farmaceutice de bază	2110
78.	Fabricarea preparatelor farmaceutice	2120
79.	Fabricarea sticlei plate	2311
80.	Prelucrarea și fasonarea sticlei plate	2312
81.	Fabricarea articolelor din sticlă	2313
82.	Fabricarea fibrelor din sticlă	2314
83.	Fabricarea de sticlărie tehnică	2319
84.	Fabricarea de produse refractare	2320
85.	Fabricarea plăcilor și dalelor din ceramică	2331
86.	Fabricarea cărămizilor, țiglelor și a altor produse pentru construcții, din argilă arsă	2332
87.	Fabricarea articolelor ceramice pentru uz gospodăresc și ornamental	2341
88.	Fabricarea de obiecte sanitare din ceramică	2342
89.	Fabricarea izolatoarelor și pieselor izolante din ceramică	2343
90.	Fabricarea altor produse tehnice din ceramică	2344
91.	Fabricarea altor produse ceramice n.c.a.	2349
92.	Fabricarea cimentului	2351
93.	Fabricarea varului și ipsosului	2352
94.	Fabricarea produselor din beton pentru construcții	2361
95.	Fabricarea produselor din ipsos pentru construcții	2362
96.	Fabricarea betonului	2363
97.	Fabricarea mortarului	2364
98.	Fabricarea produselor din azbociment	2365
99.	Fabricarea altor articole din beton, ciment și ipsos	2369
100.	Tăierea, fasonarea și finisarea pietrei	2370
101.	Fabricarea de produse abrazive	2391
102.	Fabricarea altor produse din minerale nemetalice n.c.a	2399
103.	Trefilarea firelor la rece	2434
104.	Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice	2511
105.	Fabricarea de uși și ferestre din metal	2512
106.	Producția de rezervoare, cisterne și containere metalice; producția de radiatoare și cazane pentru încălzirea centrală	2521
107.	Producția de rezervoare, cisterne și containere metalice	2529
108.	Producția generatoarelor de aburi (cu excepția cazanelor pentru încălzirea centrală)	2530
109.	Tratarea și acoperirea metalelor	2561
110.	Operațiuni de mecanică generală	2562
111.	Fabricarea articolelor de feronerie	2572
112.	Fabricarea uneltelor	2573
113.	Fabricarea ambalajelor ușoare din metal	2592
114.	Fabricarea articolelor din fire metalice; fabricarea de lanțuri și arcuri	2593
115.	Fabricarea altor articole din metal n.c.a	2599
116.	Fabricarea subansamblurilor electronice (module)	2611
117.	Fabricarea altor componente electronice	2612
118.	Fabricarea calculatoarelor și a echipamentelor periferice	2620
119.	Fabricarea echipamentelor de comunicații	2630
120.	Fabricarea produselor electronice de larg consum	2640

Împreună dezvoltăm regiunea!

121	Fabricarea de instrumente și dispozitive pentru măsură, verificare, control, navigație	2651
122	Producția de ceasuri	2652
123	Fabricarea de echipamente pentru radiologie, electrodiagnostic și electroterapie	2660
124	Fabricarea de instrumente optice și echipamente fotografice	2670
125	Fabricarea suportilor magnetici și optici destinați înregistrărilor	2680
126	Fabricarea motoarelor, generatoarelor și transformatoarelor electrice și a aparatelor de distribuție și control al electricității	2711
127	Fabricarea aparatelor de control și distribuție a electricității	2712
128	Fabricarea de acumulatori și baterii	2720
129	Fabricarea de cabluri cu fibră optică	2731
130	Fabricarea altor fire și cabluri electrice și electrocasnice	2732
131	Fabricarea dispozitivelor de conexiune pentru fire și cabluri electrice și electronice	2733
132	Fabricarea de echipamente electrice de iluminat	2740
133	Fabricarea altor echipamente electrice	2790
134	Fabricarea de motoare și turbine (cu excepția celor pentru avioane, autovehicule și motociclete)	2811
135	Fabricarea de motoare hidraulice	2812
136	Fabricarea de pompe și compresoare	2813
137	Fabricarea de articole de robinetărie	2814
138	Fabricarea lagărelor, angrenajelor, cutiilor de viteză și a elementelor mecanice de transmisie	2815
139	Fabricarea cuptoarelor, furnalelor și arzătoarelor	2821
140	Fabricarea echipamentelor de ridicat și manipulat	2822
141	Fabricarea mașinilor-unelte portabile acționate electric	2824
142	Fabricarea echipamentelor de ventilație și frigorifice, exclusiv a echipamentelor de uz casnic	2825
143	Fabricarea altor mașini și utilaje de utilizare generală	2829
144	Fabricarea mașinilor și utilajelor pentru agricultură și exploatare forestiere	2830
145	Fabricarea utilajelor și a mașinilor-unelte pentru prelucrarea metalului	2841
146	Fabricarea altor mașini-unelte n.c.a.	2849
147	Fabricarea utilajelor pentru extracție și construcții	2892
148	Fabricarea utilajelor pentru prelucrarea produselor alimentare, băuturilor și tutunului.	2893
149	Fabricarea utilajelor pentru industria textilă, a îmbrăcămintei și a pielăriei	2894
150	Fabricarea utilajelor pentru industria hârtiei și cartonului	2895
151	Fabricarea utilajelor pentru prelucrarea maselor plastice și a cauciucului	2896
152	Fabricarea altor mașini și utilaje specifice n.c.a.	2899
153	Fabricarea autovehiculelor de transport rutier	2910
154	Producția de caroserii pentru autovehicule; fabricarea de remorci și semiremorci	2920
155	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	2931
156	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	2932
157	Fabricarea de aeronave și nave spațiale	3030
158	Fabricarea de motociclete	3091
159	Fabricarea instrumentelor muzicale	3220
160	Fabricarea articolelor pentru sport	3230
161	Fabricarea jocurilor și jucăriilor	3240
162	Fabricarea de dispozitive, aparate și instrumente medicale stomatologice	3250
163	Fabricarea altor produse manufacturiere n.c.a.	3299

Împreună dezvoltăm regiunea!

164	Repararea și întreținerea aeronavelor și navelor spațiale	3316
165	Captarea, tratarea și distribuția apei	3600
166	Activități și servicii de decontaminare	3900
167	Hoteluri și alte facilități de cazare similare	5510
168	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată	5520
169	Parcuri pentru rulote, campinguri și tabere	5530
170	Alte servicii de cazare	5590
171	Restaurante	5610
172	Activități de alimentație (catering) pentru evenimente	5621
173	Alte activități de alimentație n.c.a.	5629
174	Activități de editare a cărților	5811
175	Activități de editare de ghiduri, compedii, liste de adrese și similar	5812
176	Activități de editare a ziarelor	5813
177	Activități de editare a revistelor și periodicelor	5814
178	Alte activități de editare	5819
179	Activități de editare a jocurilor de calculator	5821
180	Activități de editare a altor produse software	5829
181	Activități producție cinematografică, video și de programe de televiziune	5911
182	Activități post-producție cinematografică, video și de programe de televiziune	5912
183	Activități de distribuție a filmelor cinematografice, video și a programelor de televiziune	5913
184	Proiecția de filme cinematografice	5914
185	Activități de realizare a înregistrărilor audio și activități de editare muzicală	5920
186	Activități de difuzare a programelor de radio	6010
187	Activități de difuzare a programelor de televiziune	6020
188	Activități de realizare a software-ului la comandă (software orientat către client)	6201
189	Activități de consultanță în tehnologia informației	6202
190	Activități de management (gestiune și exploatare) al mijloacelor de calcul	6203
191	Alte activități de servicii privind tehnologia informației	6209
192	Prelucrarea datelor, administrarea paginilor web și activități conexe	6311
193	Activități ale portalurilor web	6312
194	Activități de arhitectură	7111
195	Activități de testare și analize tehnice	7120
196	Activități de design specializat	7410
197	Activități fotografice	7420
198	Activități ale agențiilor turistice	7911
199	Activități ale tur-operatorilor	7912
200	Alte servicii de rezervare și asistență turistică	7990
201	Învățământ în domeniul cultural (limbi străine, muzică, teatru, dans, arte plastice, alte domenii)	8552
202	Activități de asistență spitalicească	8610
203	Activități de asistență medicală generală	8621
204	Activități de asistență medicală specializată	8622
205	Activități de asistență stomatologică	8623
206	Alte activități referitoare la sănătatea umană	8690
207	Activități ale centrelor de îngrijire medicală	8710
208	Activități ale centrelor de recuperare psihică și de dezintoxicare, exclusiv spitale	8720

Împreună dezvoltăm regiunea!

209	Activități ale căminelor de bătrâni și ale căminelor pentru persoane aflate în incapacitate de a se îngriji singure	8730
210	Alte activități de asistență socială, cu cazare n.c.a.	8790
211	Activități de asistență socială, fără cazare, pentru bătrâni și pentru persoane aflate în incapacitate de a se îngriji singure	8810
212	Activități de îngrijire zilnică pentru copii	8891
213	Alte activități de asistență socială, fără cazare, n.c.a.	8899
214	Activități de interpretare artistică (spectacole)	9001
215	Activități suport pentru interpretarea artistică (spectacole)	9002
216	Activități de creație artistică	9003
217	Activități de gestionare a sălilor de spectacole	9004
218	Activitățile ale bibliotecilor și arhivelor	9101
219	Activități ale muzeelor	9102
220	Gestionarea monumentelor, clădirilor istorice și a altor obiective de interes turistic	9103
221	Alte activități recreative și distractive n.c.a	9329

Împreună dezvoltăm regiunea!